

ADEVĂRUL ÎN LIBERTATE

ZIAR INDEPENDENT - EXPRESIE A OPINIEI
PUBLICE DIN JUDEȚUL CLUJ

ANUL II, NR. 199
VINERI 7 SEPTEMBRIE 1990

8 PAGINI 2 LEI

NOSTALGIA HABSBUGILOR

Sub acest titlu (vezi „L'Hebdo” nr. 26, iunie 1990) un subtitlu: „La ce vizează maghiarii? La vremea când împărțeau cu austriecii dominația asupra Europei centrale. O dată cu 1920 li s-a furat o parte din istorie”. Autorul reportajului transcrie o convorbire avută la Budapesta cu Ivan Horvath, istoric literar la Academia de Științe din Budapesta. Reținem câteva secvențe ale „visului” lui Horvath sub ochii străinului care trebuia să rețină ceea ce maghiarii tot spun, neobosit, fanatic, impertinent de șapte decenii încoace: ei trebuiau să fie iarăși stăpâni! Așadar, se visează cu voce tare și insinuantă la „marea Ungarie”, la Ungaria istorică de dinainte de 1920, cea care îmbrățișa Slovacia, Transilvania și „alte popoare”. Se vorbește despre harta „nostalgică” pusă în vinzare anul

trecut, despre disputa în jurul noii steme care ridică o singură problemă: să rămână ori cu coroana regală, fiind vorba despre o republică? Nimeni nu-și face probleme în legătură cu munții și fluviile reprezentate, chiar dacă, astăzi, „doar un munte din trei și două fluviul din patru mai fac parte din teritoriul ungar”. Stema trebuie să vorbească „nostalgicilor” maghiari despre trecut: „O bună parte a istoriei noastre s-a înfăptuit în Slovacia și România”, precizează Horvath. Ungaria din 1990 „nu are nimic cu adevărat serios de reșosat monarhiei Habsburgilor”. Dimpotrivă, Francois Fejto, istoric și jurnalist francez de origine maghiară, a publicat, în 1988, „Requiem pentru un Imperiu defunct: rechizitoriu împotriva marilor puteri care au distrus Austro-Ungaria

și, deci, șansa de a se construi b confederație a popoarelor Europei centrale.” Au mai apărut și alte cărți pe aceeași temă „vizând”, așadar, la reforma imperiului. „Mulți dintre maghiari n-ar avea nimic împotriva acestei idei, numai că nu îndrăznesc să-și asume riscul de a provoca un tumult în Cehoslovacia, România, Iugoslavia și chiar Polonia, pretutindeni unde lumea își mai amintește cu groază de vremea când austriecii și maghiarii își împărțeau Europa centrală”, comentează autorul reportajului (Pierre-André Stauffer), apelând și la un citat din E. Cioran: „Ungurii cunosc îndeaproape tirania, fiindcă au exersat-o cu o competență incomparabilă”. Emil Niederhauser, istoric maghiar îndrăgostit de ideea Imperiului

refăcut, recunoaște această „slăbiciune” a ungarilor care au tratat întotdeauna minoritățile mai rău decât austriecii. Dar asta nu înseamnă că Tratatul de la Trianon nu rămâne o „crimă”. Biserica catolică este, apoi, bastionul opoziției la Biserica ortodoxă „majoritară în țările și regiunile lipsite de spirit critic”.

Deși visează neîntrerupt la vechile frontiere, maghiarii nu pot face astăzi, recunosc ei înșiși, decât două lucruri: să se ocupe în mod direct de maghiarii exilați în țările din jur prin „greșitul” Tratat de la Trianon (și o fac încălcând normele conviețuirii internaționale) și să spere la ștergerea tuturor frontierelor într-o Europă unită.

DIDACTICUS

N. RED. Un pas semnificativ pe calea reinvierii „imperiului” maghiar din anii 1940—1944 îl reprezintă, neîndoiește, și hotărârea de a înălța statuia lui Horthy în plin centrul Budapestei, viitor loc de nostalgie

pe calea reinvierii „imperiului” maghiar din anii 1940—1944 îl reprezintă, neîndoiește, și hotărârea de a înălța statuia lui Horthy în plin centrul Budapestei, viitor loc de nostalgie

MOAȘA „LIBEREI” INIȚIATIVE

Sint tentat să cred că această „moașă” o întrece în „minuni” pe aceea care întruchipa politica demografică a fostului stat de dictatură comunistă. Acum statul nu mai cere copii, ci produse și servicii, iar cine e dispus să producă așa ceva este „rugat” să facă mai întâi peste zece cereri (la primărie, la Ministerul Sănătății, la Comandamentul pompierilor, la Comisia Națională pentru Standarde, Metrologie și Calitate, la întreprinderea județeană de gospodărie comunală și locativă, la întreprinderea de distribuție a energiei, la Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor, la Comisia Națională pentru Industria Mică și Servicii, la bancă, la administrația financiară și la... la... de la caz la caz) sute de kilometri (între ușile celor care dau acorduri, avize și autorizații) și mii de ore de așteptare (până găsești pe funcționarii însărcinați a-ți da dezlegările, până ce aceștia își găsesc timpul și cheful necesar a te „servi” pe tine și nu pe altul, căci de, oameni sintem ș.a.m.d.).

Desigur, pentru ca societatea noastră să poată funcționa normal e nevoie de multă, multă democrație și ordine, drept pentru care optez și eu pentru diferite reglementări și organisme care să

asigure respectarea lor, inclusiv în domeniul „liberei” inițiative. Inșă, mă îndoiesc de eventualele păreri și justificări potrivit cărora așa cum se prezintă situația în domeniul abordat așa și trebuie să fie. Dimpotrivă, decalajul e prea mare pentru a nu sugera o măsură de reducere a lui, iar în concret eu mă gândesc la o comasare a tuturor comitetelor și comisiilor înființate pentru a analiza și aviza cererile într-un singur organism căruia cetățeanul de rând să i se adreseze o singură dată. În schimbul unui tarif, acest organism să fie obligat (prin lege) a face, într-un anumit număr de zile, ceea ce fac și, mai ales, ar trebui să facă acum organele ce vor fi reunite în el, fără a mai purta pe oameni de colo până colo și de la cutare la cutare funcționar al statului, care se crede mai degrabă stăpîn al publicului cu care „lucrează” decât slujitor al acestuia. Altfel precum în zicala despre copiii cu mai multe moașe, riscăm ca numeroase idei bune pentru autorii lor și pentru țară să devină inițiative moarte.

Vasile MARIAN,
cercetător științific

COMUNICAT

Membrii și simpatizantii F.S.N. din cartierele Grigorescu, Plopiilor, Gruia și Dîmbul Rotund sînt invitați să-și ridice legitimația de membru zilnic între orele 9—13 și 17—20, la sediul F.S.N. din str. Eroilor nr. 2, camera 11.

ÎN INTERIORUL ZIARULUI:

- MATEMATICĂ ȘI POEZIE (pag. 2)
- MOZAIC (pag. 3)
- LA RĂSCRUCE DE VÎNTURI (pag. 4)
- ATUNCI CÎND SPERANȚA NU MOARE (pag. 4)
- VIAȚA ÎN NOI DIMENSIUNI (pag. 6)

TELEX

ȘEDINȚA GUVERNULUI

Joi, guvernul României s-a întrunit în ședință ordinară. Pe agenda întâlnirii s-au aflat înformarea privind proiectele de cooperare economică în industrie, agricultură și turism, prezentate de dl. Eugen Dijmărescu, ministru de stat; dezbaterile asupra unor probleme sociale acute apărute în ultimul timp și aprobarea unor proiecte de legi și hotărâri difuzate anterior membrilor guvernului pentru eventuale observații și propuneri.

În ultima parte a ședinței s-au discutat, între altele proiectul Legii șomajului, care urmează să fie transmis Parlamentului, și proiectul de Hotărâre privind sprijinirea cu fonduri de către stat pentru repararea unor lăcașuri de cult.

PARLAMENTARA

Lucrările Senatului României în plen se vor relua luni, 10 septembrie a.c., orele 13 în sala Omnia. Senatul va examina proiectele de legi dezbătute și avizate de comisiile permanente pe domenii de activitate.

Biroul permanent al Adunării Deputaților anunță că lucrările sesiunii a II-a actualei legislaturi a Adunării Deputaților se vor relua în plen în ziua de luni 10 septembrie orele 14,00, la sediul Parlamentului.

NUMIRE

În conformitate cu Hotărârea nr. 996 din 4 septembrie 1990, semnată de primul ministru român, domnul Petre Roman, a fost numit noul guvernator al Băncii Naționale a României, în persoana domnului Mugur Isărescu, doctor în economie. Au fost schimbați și cei trei vicepreședinți, fiind numiți domniile: Emil Ghizarie, Cornel Croitoru și Valeriu Vierță. Banca Comercială a României va fi condusă de domnul Ion Ghica, avînd un singur vicepreședinte în persoana domnului Valeriu Moșoiu.

TAIFUN

Cel puțin 108 persoane și-au pierdut viața, 40 sînt date dispărute iar 850 au fost rănite la trecerea taifunului Abe, care s-a abătut asupra estului Chinei. Pagubele directe provocate de taifun au fost evaluate la 3,5 miliarde de yuani (741 milioane de dolari). Peste 170 000 de locuințe s-au prăbușit, iar 334 000 au fost deteriorate.

ECOLOGIE ȘI AGRICULTURĂ

Inspectoratul pentru protecția mediului din cadrul Agenției pentru Protecția și Supravegherea Mediului a județului Cluj l-a avut ca oaspete pe domnul Christian Bousquet, membru marcant al partidului ecologist „Les Verts”, departamentul Midi-Pyrénées din sudul Franței. Aflat pentru a doua oară la noi în țară cu prilejul acțiunilor „Villages roumains”, domnul Bousquet a ținut de data aceasta să se informeze și asupra modului de organizare a activității de protecție a mediului în România.

Originar dintr-o zonă preponderent agricolă, d-l Bousquet a ținut să ne împărtășească câteva considerații asupra partidului din care face parte și despre principiile de neagresiune asupra naturii pentru care acesta militează în ceea ce privește activitatea din agricultură.

„Partidul ecologist, ne-a spus domnia sa, nu a ajuns să fie în Franța un partid de guvernămînt. La ultimele confruntări electorale sufragiile au înclinat spre liberalii lui Giscard d'Estaigne, dar în fața urnelor a fost prezent numai 50 la sută din electorat. Ulterior, într-un sondaj de opinie efectuat de către televiziunea franceză asupra unui eșantion reprezentativ de subiecți pe tema „Cu cine ați fi votat dacă prezența la urne ar fi fost un act absolut obligatoriu?”, cei interogați s-au pronunțat în proporție de 25 la sută pentru verzi, doar 18 la sută pentru liberali iar celelalte formațiuni politice inclusiv

socialiștii au obținut procentaje și mai mici. E un semn al unei deschideri tot mai consistente a maselor pentru ecologie.

În ce privește agricultura, atît partidele liberale cit și cele socialiste, marxiste, au rămas la concepții ce își trag rădăcinile din doctrinele economice ale secolului al XIX-lea și care urmăresc numai progresul tehnico-economic rezultat din exploatarea pămîntului, neglijînd complet aspectul relațiilor Om—Terra. Dar cum sintem la sfîrșitul secolului XX și în atitudinea politică și de stat își face loc tot mai mult ecologismul. Despre aceste noțiuni își permit azi să filozofeze mulți, dar încă mult prea puțini trec la aplicarea în practică a principiilor ecologice.

În agricultură, de exemplu, se practică lucrul intensiv al pămîntului cu folosirea ca stimulente a irigațiilor și îngrășămintelor chimice. Nimic mai greșit! Așa se ajunge la secătuirea solurilor. Este profund împotriva naturii să crezi lacuri de baraj pentru a face irigații. Se distruge astfel de fiecare dată cite o vale pitorească fără a se ține seama că circulația generală a apei în natură este guvernată oricum tot de regimul de precipitații. Nu se realizează mare lucru cînd căutăm să ne substituim naturii. Mai eficient este să ne adaptăm ei. Dacă de exemplu, zona e prea secetoasă, atunci — dect să facem irigații cu orice pret — este indicat să practicăm

Emil MAIOR

(Continuare în pag. 11)

AMNESTY INTERNAȚIONAL AZI, AICI

La aproape 30 de ani de la înființarea sa, organizația mondială Amnesty International joacă un rol aparte în efortul planetar de apărare a Declarației Universale a Drepturilor Omului. Ea se ocupă cu prizonierii politici și orice alt gen de prizonieri care sînt supuși torturilor sau altor tratamente inumane și degradante. Este imposibil de calculat cite persoane se află astăzi în lume în închisori numai din cauza convingerilor exprimate, cîți sînt reținuți fără mandat și fără judecată, cîți au „dispărut” după ce au fost preluați de către autorități, cîți, au fost executați de către propriile guverne în disprețul oricărei norme de legalitate.

Impresionat de proliferarea și extensiunea încălcării principiilor umanitare înscrise în Declarația prin care O.N.U. reglementează fundamentele legale ale drepturilor omului, avocatul londonez Peter Benenson a publicat în ziarul Observer (englez) și Le Monde (francez) articolul „Prizonierii uitați”. Acesta este actul de naștere al unei rețele mondiale care numără astăzi circa 700.000 de membri în aproximativ 150 de state și teritorii ale lumii, fiind răsplătită cu Premiul Nobel pentru pace pe anul 1977.

O conspirație mondială a speranței în acțiunea de apărare a demnității umane, dovedind că oameni simpli, indiferent de considerentele ce i-ar putea despărți (opțiune politică, rasă, religie etc.) pot lucra împreună, în efortul de a împiedica excesele tiraniei de pretutindeni. Căci cel care beneficiază de libertate trebuie să o folosească și pentru sine, dar și pentru cei ce n-o au. Și totul e foarte simplu: prin trimiterea de scrisori către factorii de decizie responsabili cu respectarea și apărarea drepturilor concetățenilor. „Arma noastră este scrisul”. Și este o armă mai eficientă dect ar socoti-o scepticii: în anul 1989, din 3376 de prizonieri adoptați de către AMNESTY INTERNATIONAL, 1143 au fost eliberați.

PAKI Adela

Celebrul artist plastic al secolului XX, PABLO PICASSO fiind unul dintre primii susținători ai lui AMNESTY INTERNATIONAL, a donat această lucrare organizației luptătoare pentru drepturile omului.

LA RĂSCRUCE DE VINTURI

Actul de la 23 august 1944, în viziunea unor participanți direcți

ROLUL PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT (I)

În zilele dinaintea semnării Convenției de armistițiu de la Moscova din ziua de 12 septembrie 1944, în presa bucureșteană au apărut mai multe materiale-document ale unor partide politice privind actul de la 23 august 1944. Unul dintre acestea este cel apărut în ziarul „Libertatea”, anul I, nr. 9 din 5 septembrie 1944 sub titlul: CUM S-A AJUNS LA ARMISTIȚIU. El conține expunerea lui Constantin Titel Petrescu, liderul Partidului Social-Democrat, numit ministru secretar de stat în seara zilei de 23 august 1944. Reporterul (nominatizat) în introducerea articolului notează: „Lovitura de stat de la 23 august, cînd România s-a desprins din Axă și a devenit aliată sinceră a forțelor ruso-anglo-americane a fost o formidabilă lovitură militară și politică. Consecințele ei sînt hotărîtoare pentru soarta Europei din sud-est și catastrofe pentru armatele germane „dispersate” în Balcani și în sutele de insule din Marea Egee. Toate aceste armate germane cad acum prizoniere, pentru că orice cale de retragere le este interzisă. Pe la noi nu mai pot trece iar pe drumurile din vestul peninsulei vor înflinși formațiile marelui Tito. Deci: moarte.

Din punct de vedere militar, soarta Germaniei este pecetluită în Balcani. Nimeni nu se mai poate îndoi.

Lovitura mîiastră dată de România acum douăsprezece zile este însă în același timp și o performanță politică. Adică: în timp ce Finlanda se chinuie de luni de zile să ajungă la un angajament de armistițiu cu Rusia Sovietică; în timp ce guvernul bulgar pertractează în speranța că poate rămîne cu o Bulgaria mare în paguba vecinilor; în timp ce Turcia încă se chinuie pentru o atitudine mai clară, pe care n-a luat-o la timp; România a fost singura țară care s-a pronunțat urgent, a revenit la vechea mîncă fără pertractări, discret dar solid și a răsturnat tot eșafodajul politic și militar al Germaniei în Europa de sud-est.

Rar s-a întîmplat în istoria militară o lovitură ca aceea pe care am trăit-o și o trăim.

Opinia publică are dreptul să fie lămurită, cel puțin acum și în parte, despre fazele bătăliei politice care a dus la situația de azi. De aceea, ne-am adresat d-lui ministru de stat Const. Titel Petrescu, președintele partidului socialist-democrat, cu rugămîntea să spună ceva din frămîntarea de ieri.

DOI ANI DE ACTIVITATE CLANDESTINĂ

Dl. ministru C. Titel Petrescu, în fuga unei con-vorbiri la Președinția Consiliului de Miniștri, ne povestește următoarele:

— Istoria amănunțită de mîine va reda cu fidelitate și obiectivitate peripețiile prin care au trecut partidele politice din România în ultimii ani de activitate care trebuia să ducă la lovitură de stat din 23 august. E bine ca opinia publică să știe însă chiar de acum că actul de la 23 august n-a

fost o simplă lovitură de teatru, adică n-a fost o acțiune spontană, ci rezultatul logic al unei coordonări între cele patru partide de guvernămînt, din România, cuprinzînd cele două partide burgheze democratice; național-fărănist și național-liberal împreună cu cele două partide proletare; socialist și comunist.

Partidele politice fuseseră desființate încă de pe vremea regelui Carol al II-lea, dar adevărul este că ele au continuat totuși să activeze clandestin. Asta înseamnă că au lucrat fiecare pe cont propriu, dar fără registre de membri, fără cărți de membri, fără întruniri publice și fără presă.

Singurul partid care a avut o presă clandestină a fost partidul comunist, care avea o experiență cîpătată în timp de 22 ani de activitate clandestină.

Cele patru partide care reprezintă întreaga opinie publică a țării au lucrat pe cont propriu pentru dărîmarea regimului ex-mareșalului Antonescu, dar au avut legături și între ele, legături care au dus apoi la o coordonare disciplinată a acestei acțiuni. Căci deși aflăt de deosebite ca doctrină, totuși aceste patru partide s-au regăsit pe linia interesului național; eliberarea României din ghearele hitlerismului și încetarea unui război nenorocit.

O OPERĂ DE EPURĂȚIE

Partidul social-democrat, al cărui președinte sînt prin încrederea pe care mi-au acordat-o tovarășii mei de luptă și-a reluat activitatea disciplinată încă de acum doi ani, după ce făcuse fuziunea cu socialistii-unitari. Primul nostru obiectiv a fost acela de a face curățenie în propria noastră casă. Este adevărat că în partidul nostru nu au fost niciodată afaceriști, dar au fost în conducerea trecut unele elemente care, printr-un oportunism exagerat, dăunau bunului renume al ideii socialiste. Încă de acum doi ani și pînă la jumătatea anului trecut am terminat purificarea cadrelor partidului de aceste elemente.

Asfel am pornit cu fruntea sus la acțiunea pentru salvarea țării alături de celelalte partide politice. S-a constituit un comitet executiv al partidului, care a luat contact cu tovarășii și organizațiile socialiste din provincie, pentru ca rezultatul final la care țineam și pe care l-am alîns să fie expresia întregii muncitorimi socialiste din țară, nu numai a unui grup de conducători socialiști din Capitală.

Iar acum cîteva luni s-a contopit în sinul partidului nostru, și pe baza programului nostru, fostul partid fărănist-radical, aducîndu-ne aportul a numeroase elemente luptătoare.

Continuăm, în episodul următor, publicarea acestui document interesant privitor la rolul jucat de conducerea partidului social-democrat în desfășurarea evenimentelor de la 23 august 1944.

Dr. Gheorghe I. BODEA

Folclorul românesc în festivaluri internaționale

Anul acesta, primul an după revoluție, a creat o deosebită emoție componenților grupului folcloric Unirea, creat și menținut de salariații și Consiliul de administrație al întreprinderii de mașini textile din Cluj-Napoca, la participarea la două festivaluri de dansuri folclorice de la Odoorn din Olanda între 31 iulie și 6 august și de la Saujon din Franța între 9 și 16 august.

Emoția a început cu refuzul Austriei de a acorda grupului viză de tranzit în timp util fără nici o explicație logică, ceea ce a prelungit călătoria cu autocarul cu peste două zile și a trebuit să fie consumată motorină pentru peste 450 de km, inutil, plătită din firavele economii de valută ale dansatorilor.

La Odoorn am fost primiți la început cu sfială, cu o oarecare răceală. Erau 16 grupuri folclorice dintre care cea din S.U.A. atrăgea atenția la început prin insolitul dansurilor. Am locuit la cetățeni din Odoorn. Am fost asistați permanent din partea organizatorilor de d-l Albert Siebring și d-soara Miranda Rutgers. Ne-a mai ajutat enorm ca translator din olandeză d-na Doina Klaren născută Ivănescu, fondatoarea unui grup folcloric olandez specializat în dansuri românești. Aparența rețineră a olandezilor de la început a fost însă abandonată treptat, membrii grupului Unirea curcînd simpatia tuturor prin frumusețea și dăruirea în dansuri, prin prietenia arătată în ciuda diferenței de limbă, în fiecare casă a olandezilor pătrunzînd treptat o parte din optimismul, veselia, dorința de prietenie a românilor. Am asistat la scene emoționante. La masa finală, numită „barbecue”, adică friptură în aer liber, s-a rîs, s-a plîns s-a dansat și s-a cîntat. Le-am spus gazdelor din partea grupului că lipsa comunicării prin limbaj nu a împiedicat afecțiunea reciprocă, pentru că ochiul, privirea nu înșală niciodată, în timp ce cuvintele pot încerca să acopere uneori sau deoseori adevărul și nesinceritatea. La despărțire, cum reiese și din fotografia apărută în ziarul local, Miranda a plîns. Doina a plîns și ea și parcă și Albert se stîpînea cu greu. O ziaristă, Leonie Groen de la ziarul local „Nieuwsblad van het Noorden”, s-a interesat de revoluția de la Cluj-Napoca. I-am

dat un album al lui Răzvan Rotta și a doua zi a publicat un mic articol. I-am întrebat cum se explică acest interes spontan pentru noi? Mi-au răspuns scurt: „Și noi am fost 5 ani sub ocupație și știm ce înseamnă aceasta”.

Am părăsit Olanda cu nostalgia zilelor petrecute și cu imaginea impresionantă și înălțătoare a zborului în aer al steagului românesc, alături de alte steaguri susținute de un număr mare de baloane. Urmărirea zborului pînă la pierderea în spațiu ne-a strîns pe toți într-o emoție de un pur patriotism, de o cu totul altă factură decît cel pe care l-am cunoscut pînă mai ieri.

Grupul Unirea a plecat apoi la Saujon. Un Festival de o altă formă. Locuim tot la cetățeni particulari la cea 20 de km într-o localitate care purta un nume foarte romantic, Pont-L'Abbé-D'Arncult. Și aici evenimentele din România deveniseră subiect la ordinea zilei. Peste tot eram întrebați: care este acum situația; ce va fi? Pentru prima oară vedeam francezi informîndu-se de România, ceea ce atîdată nu s-a mai întîmplat. Am prezentat spectacole în diferite localități în cadrul Festivalului de folclor organizat de grupul folcloric Batégalise din Charente-Maritime. Eram priviți la început cu scepticism și cu preocuparea de a nu rămîne pe acolo la plecare, deoarece avuseseră astfel de cazuri cu polonezii cu un an în urmă. Grupul nostru folcloric Unirea le-a dovedit că știm să fim demni și atunci cînd încă nu avem nivelul lor de trai. Pe parcurs s-au convîns de sinceritatea și comportamentul nostru civilizată și la plecare ne-au condus la autocar cu mare simpatie. Cotidianul regional „Sud-ouest” din Charente-Maritime a inserat o notă de apreciere a prestației grupului nostru.

De acum încolo exigența artistică trebuie să crească, pentru că selecția grupelor participante va fi mai severă. Sîntem convînsi că membrii grupului Unirea vor ști să fie la înălțime, cu sprîjinul material și moral al salariaților întreprinderii Unirea din Cluj-Napoca.

Dr. ing. Constantin ȘARAMEȚ,
Joan PUGNA

ATUNCI CÎND SPERANȚA NU MOARE...

● Dialog cu dl. prof. dr. Teofil MOLDOVAN, parohul Comunității Ortodoxe Române din Madrid și Barcelona — Spania ●

Vibrația ierbii de acasă, sufletul ei nemuritor trăiește în inima celui plecat. Dar a dura puțin peste lume, atunci cînd ea se îndepărtează de esența ei, a fi suflet din sufletul neamului tău și a arăta prin munca și ființa ta, că Ființa Limbii și a Patriei, Ființa Spiritului Românesc, trăiește prin credința purtătorului, oriunde ar călători acesta, este o Operă.

D.S.: Stimate părinte Teofil Moldovan, vă cunosc de prea puțin timp, dar dintr-o discuție anterioară, am rămas impresionat de lucrarea dumneavoastră pe meleaguri străine.

T.M.: E o deosebită plăcere și mulțumesc lui Dumnezeu pentru că am reușit să fiu din nou în a noastră Alma Mater, cetatea Clujului, locul studiilor mele și locul pastorației mele în parohia Sfinții Apostoli Petru și Pavel, din cartierul Grigorescu. Vin de departe și de aproape. Vin de la Madrid, capitala Spaniei, unde-mi desfășor activitatea pastorală între enoriașii din comunitatea română ortodoxă din Madrid, cu filiala Barcelona. Deși geografic pare atât de departe, mă simt aproape prin legătura de latinitate și față de frumoasele tradiții religioase, culturale, folclorice, care există între România și Spania. Am semnalat de mult ori, în Spania, că extremele se simt și se văd mai unite în esența latinității.

D.S.: Am aflat că ați fost primul preot ortodox care a obținut, cu brio, titlul în inima catolicismului, în marea cetate spirituală care este Salamanca, un doctorat strălucit.

T.M.: Am beneficiat de o bur-să pentru a-mi urma cursurile de doctorat în teologie, la Salamanca, care este, aș spune, cu îndrăzneală, un fel de Cluj. O cetate tipic universitară. Trăim niște vremuri ecumenice, după al doilea Conciliu al Vaticanului au fost deschise legăturile între biserica catolică și cea ortodoxă. O spun cu o mîndrie în smerenie (presa a semnalat faptul la vremea potrivită), după cursurile de doctorat urmate între 1976—1979, la Salamanca, după încheierea tezei am obținut doctoratul în teologie abia în 1986, pentru că a fost o muncă titanică. Am tratat o problemă tipic hispanică, din valorile culturii, ale cultului și spiritualității hispanice care acoperea perioada sec. IV—XVI. Mari profesori teologi de la Salamanca au remarcat în paginile marelui de cea mai mare circulație de la Madrid, la 21 decembrie 1986, că am fost primul ortodox din lume și din istorie, care a obținut un doctorat într-o universitate catolică din Spania. Alegîndu-mi un subiect, neîrtaț de nimeni pînă atunci, nici chiar de autohtoni, și întreaga documentație fiind în limba latină, a trebuit, convertind chiar noaptea în zi, să devin latinist și să onorez, după pretențiile uneia dintre cele mai vechi universități din lume (1154), această lucrare. Datorez mult acestor catolici foarte exigenți care m-au învățat carte. Mi-au servit și studiile urmate (cînd eram preot în Cluj) la Universitatea din Timișoara, la Facultatea de filologie, pe care le-am înfăptuit cu atîta trudă. Astăzi pot spune că am cea mai mare răsplată a muncii, și numai a muncii și onestității. Aveam în față familia mea, aveam în față Transilvania mea și România.

D.S.: Pentru că ați rostit numele atît de drag nouă, Transilvania, aș dori să vă pun o întrebare mai delicată. Cum vedeți dumneavoastră psihologia socială a bisericii sau legătura dintre social și biserică? Dar importanța ei în golul spiritual al lumii contemporane?

T.M.: Aici ar fi mai multe teme de discutat. În primul rînd, pentru a nu fi un răspuns evaziv, ar trebui să spun după cuvîntele lui Isus Cristos, Mîntuitorul nostru, că „împărăția mea nu este din lumea aceasta”, deci biserica nu s-ar putea implica

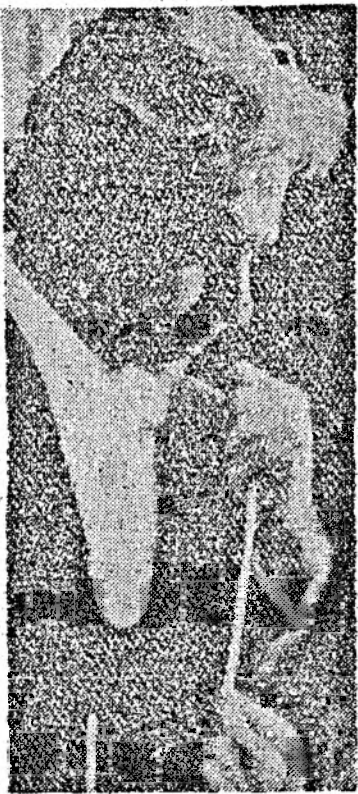
în sfera socială a lumii în care-și desfășoară activitatea-salvifică, mîntuitoare. Vorbim astăzi într-o terminologie, care la noi este necunoscută. Teologia socială nu este altceva decît ceea ce au dezvoltat părinții răsăriteni ai bisericii, cu care noi ortodocșii ne mîndrim. Plecînd de la Sf. Vasile cel Mare (sec. IV), Sf. Grigore Teologul, Sf. Ioan Gură de Aur și alții, care implicau nu teologia bisericii, ci Evanghelia lui Cristos aplicată în realitățile vieții sociale. Deci biserica nu se poate retrage într-o sferă pur spirituală, ci ea trebuie să fie, așa cum a fost de fapt biserica ortodoxă, o biserică românească — biserica poporului, pentru popor și cu poporul. Problema muncii, a eticii sociale, problema moralei creștine trebuie făcută prezentă în această traiectorie misionară și salvifică prin opera pastorală a bisericii. Acel spirit evanghelic, convertit în liturgia aproapelui, a slujirii semenului tău la toate categoriile vieții, fără să te amesteci în cîmpul care nu-ți corespunde, ci fiind lumina lumii și sarea pămîntului, este rolul nostru în societatea de azi și mai ales în cea de mîine. Problemele sociale sînt problemele poporului lui Dumnezeu, ale comunității creștine pe care noi o conducem spre mîntuire. Dar drumul spre cer trece pe acest pămînt și nu ne este indiferent cum ne bucurăm de pasul spre un progres spiritual, cultural și chiar material, social al poporului lui Dumnezeu. Îi vreau pe oameni fericiți și pe pămînt, cu credința și cu speranța, și am mai spus noi mai îndrăzneț, cu certitudinea că vor beneficia și vor fi fericiți și în împărăția veșnică. În Occident, într-adevăr, biserica își are rolul pe care l-a avut întotdeauna. În primul rînd de călăuză în această traiectorie spre eternitate a ființei umane, spre mîntuire, dar în același timp are marele rol de a fi învățător social, cultural și spiritual. Toată cultura europeană este puternic marcată de fenomenul creștin, chiar și în țările care au trăit în obscuritatea ateismului comunist. Acum ne vom da seama cu tristețe de golul pe care-l lasă în noi lipsa de educație religioasă. Nu ne regăsim, nu ne găsim acel ontologic care este esența ființei umane, mai ales în traiectoria noastră socială. Într-o țară ca Spania, din fericie, spre deosebire chiar de restul țărilor occidentale, educația religioasă își spune cuvîntul. Peste veacuri Spania, capitală Europei, devine puntea de legătură între Orientul Creștin și Occidentul Creștin. În teza mea de doctorat am afirmat că biserica hispanică din Evul Mediu a fost cea mai ecumenică, a fost ea o albă care a știut să culegă tot ce a fost mai frumos din bogățiile liturgice, spirituale și culturale religioase, inclusiv din teologia socială a sfinților părinți, și s-o aplice în biserica hispanică. Cultul hispanic, liturgia hispanică are mari influențe din creștinismul oriental. Sfințul Isidor de Sevilla, un mare enciclopedist, în toate lucrările sale citează și argumentează din sfinții noștri părinți. Ortodoxia românească, cu toate încercările suferite de-a lungul istoriei, este o rezervă pentru ortodoxia universală. Așa cum se semnalează în teologia occidentală ortodoxă românească, mai ales în vremurile triste de după 1944 pînă astăzi, a fost singura biserică ortodoxă din lume în care a prosperat viața monastică, cu toate implicațiile ei spirituale. Spania, în realitate extremă a Europei, este ceaaltă mare rezervă de trăire creștină și culturală profundă, pentru Europa occidentală. Aceștia sînt cei doi plămîni, care pulsează o sevă nouă ortodoxă pe de o parte și, fără să exagerez catolicismul spaniol îmbibat de frumusețile ortodoxiei, de 2000 de ani pînă astăzi.

Dorin SERGIU

MOZAIK

Mitul Karajan - ultimul act (I)

În ziua în care a murit, Herbert von Karajan - atunci în vîrstă de 81 de ani (1989) - s-a trezit la ora 6 dimineața. Ca de obicei, servitorul său credincios, Francesco, i-a adus ceai, fulgi de porumb preparați într-un mod special și un măr. Eliette, soția lui Karajan, a luat și ea micul dejun împreună cu artistul. Se prefigura o zi grea, apăsătoare, de vară, dar acum dimineața era încă răcoare. Karajan își îmbracă costumul de jogging, se încălță cu pantofii de sport. Pe la ora 10, o senzație ciudată îi cuprinsese întregul trup, îi strînse inima ca într-un clește. Îi spusese Eliettei: „Nu știu de unde-mi vin junghiurile. Fie că e vreo nevralgie sau mă paște o boală. Totuși, nu cred să mă-nbolnăvesc, nu poate fi vorba de așa ceva”. Nimeni nu s-a gîndit la moarte. Au început să se perinde vizitatorii...

Eliette se afla în piscină. Pentru ziua aceea, Karajan programase convorbiri cu șefii concernului Sony. Dar, pentru că nu se simțea tocmai bine, își schimbă planurile și-i invită la el acasă. Pînă la micul dejun se simțise excelent, avea în urmă o cură de băi cu sulf, efectuată recent la Geneva. Îi dispăruseră cu totul durerile. Deodată, i se umflă brațul stîng. Să-i fi slăbit inima băile cu sulf? Eliette ieși din piscină, îi aduse un pahar cu apă. Mai rămase conștient cinci mi-

nute și Eliette nu-i mai simți pulsul. Sosiră în mare grabă și medicii. Karajan murise. Duminică, la orele 15, clopotele care vesteau moartea artistului începuseră să bată în

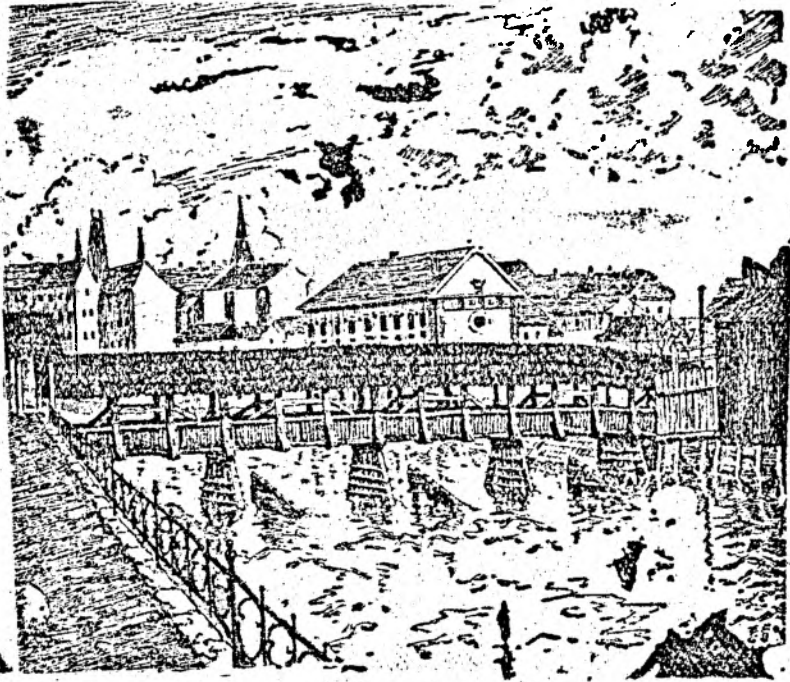
mica localitate Anif din apropierea Salzburgului. Eliette se așeză lângă el și-i ținu mina într-a ei timp de 8 ore, după care Karajan fu transportat de acasă. Se stinsese un mit, se născu o legendă.

Soția sa Eliette, minunatul manechin din St. Tropez, i se alăturase să împartă bucuriile și tristețile vieții în urmă cu 31 de ani. Era a treia căsnicie a lui Karajan. Atunci, ea avea 27 de ani, el 50. În primele momente, ea se mulțumea doar să-l privească, să-l provoace cu tandrețe, apoi începu să-l trimită în fiecare zi cite un trandafir. Referitor la diferența de vîrstă, Karajan obișnuia să spună: „Cine, în vîrstă fiind, se căsătorește cu o femeie foarte tină, acela crede în subconștient în înnoirea vieții”.

Și-ar fi dorit să moară la pupitru. O moarte elegantă, eroică, frumoasă. „Deci mobilizat la pat, atunci mai bine moartea. Dacă-mi va fi luat elixirul vieții, dacă nu voi mai putea face muzică, atunci nu mai doresc să exist” - spunea adesea artistul. Capricii ale unui titan?

Sperăm că serialul pe care-l inaugurăm astăzi să vă capteze interesul, facilitîndu-vă pătrunderea în misterele lumii și ale existenței de dincolo de moarte, în care Karajan a crezut pînă în ultima clipă a vieții.

M. BOCU

Curiozități clujene

PODUL NEMȚILOR

După Pacea de la Satu Mare (1711), puterea Habsburgilor s-a consolidat în întreaga Transilvanie, Principatul devenind una din „țările” sau „provinciile” Imperiului vulturului bicefal. În aproape toate orașele mai mari ale Ardealului, ca de pildă la Sibiu, Cluj, Alba, Iulia etc., austriecii au construit fortificații puternice, în care au așezat garnizoane bine instruite, armament din cel mai modern în acea vreme, pentru a putea menține ordinea și autoritatea împăratului de la Viena. De cele mai multe ori, aceste fortificații erau construite după planurile ingineresti ale mareșalului francez Sebastian Vauban. Așa și la Cluj, unde pe malul care domină orașul trupele guvernatorului militar al Transilvaniei, contele Steinville, au construit un ingenios sistem de fortificații în formă de „stele”, de necucerit de către eventualii asediatori. Turnurile, zidurile, porțile și alte vestigii ale acestei cetăți austriece pot fi identificate ușor în împrejurimile Hotelului „Transilvania” de pe dealul Cetățuia din Cluj. În jurul anului 1735

trupele austriece au construit peste Someșul Mic un pod din lemn, acoperit cu șindrilă, pod care unea astfel actualele străzi Dragalina și Barițiu. Această „curiozitate” a secolelor trecute a fost denumită de localnici Podul Nemților (cu referire la întrebuintarea sa de către trupele austriece). Acest interesant pod a fost distrus în 1925 de valurile furioase ale Someșului, cu ocazia mării inundații din acel an. Eu însumi, copil fiind, am trecut peste acest pod, deja destul de instabil. Numeroși pictori și gravori au immortalizat în lucrările lor de artă imaginea „Podului Nemților”, care poate mai există în amintirea locuitorilor mai „cărunți” ai orașului nostru. Vederi bune au executat Fr. Jaschke (1830), Carol Popp de Szatimary (1850), apoi Al. Popp, I. Hanko, Pericle Capidan ș.a. Prezentăm alăturat o imagine a podului, făcută cu puțin timp înainte de dispariția acestuia, cînd a fost „înghițit” de apele riului care l-au dus pentru totdeauna.

Gh. ISAC

Restituirea lucrărilor de artă olandeze de la Moscova

Guvernul olandez duce tratative cu Uniunea Sovietică în legătură cu restituirea a o sută de lucrări de artă care în timpul celui de-al doilea război mondial au fost vîndute ilegal germanilor și apoi confiscate de la aceștia drept pradă de război și transportate în U.R.S.S. Este vorba de o parte a colecției König, care conține 2200 de desene ale vechilor maeștri, cum sînt Rembrandt, Rubens, Tizian, Tintoretto și Dürer. Potrivit relatărilor unui

colaborator al Institutului olandez de arte frumoase, există indicii că la Muzeul Pușkin din Moscova și la Ermitaj din Leningrad se află depozitate aproape 500 de desene. Autoritățile sovietice au fost solicitate să sprijine acțiunea de căutare și de restituirea a acestor lucrări Olandeze. U.R.S.S. s-a declarat de acord cu restituirea lucrărilor. Valoarea desenelor este estimată la 150-200 milioane guldeni.

CEL MAI... CEA MAI...

● Cel mai zgomotos oras din lume este Rio de Janeiro, potrivit aprecierii specialiștilor în domeniul acusticii. În 95 de puncte de pe cuprinsul marii metropole braziliene, nivelul poluării sonore este de 78/85 decibeli, cu cinci decibeli mai mult decît în 1980, ceea ce comportă consecințe serioase asupra sănătății locuitorilor. În „zona neagră” se află și celebra Copacabana (85 decibeli). Faptul presupune afectarea ireversibilă a sănătății, provocarea surdității, a tahicardiei.

● Cea mai mare aglomerare de galaxii din Univers a fost descoperită recent de doi astronomi americani. Ea se află la

o distanță de 200 milioane de ani-lumină de Pămînt și depășește de zece ori dimensiunile formațiunilor de acest gen cunoscute pînă acum. Lanțul galactic se întinde pe o distanță de 700 ani-lumină, între constelațiile Perseu, Pegas și Carul Mare.

● Cel mai mare pod din Asia este amplasat în Malaezia. El unește insula Penang cu continentul. Podul măsoară 8,4 km lungime.

● Cele mai lungi drumuri - între 6000 și 12000 km - sînt străbătute de două specii de păsări migratoare de pe continentul american.

Un zîmbet

COMERT SĂTESC

Săptămîna trecută am vizitat-o pe bunicuța, la țară. Bunicuța are o vîrstă venerabilă și, din cînd în cînd, mă duc să o ajut, ba cu una, ba cu alta. Tot trăbind prii ogradă, am observat că una din scîndurile gardului stă să cadă.

— Bunicuțo, n-ai un ciocan? o întreb.

— N-am, măică! Asta nu-i treabă de femeie.

Dau o fugă la magazinul din sat... Întru. Vinzătorul privește plictisit afișul de pe perete, care povățuiește mobilizator: „Cetățeni, ocrotiți peșterile!”

— Bună ziua, zic. Aș dori un ciocan.

— Cu plăcere, îmi răspunde vinzătorul. Sîntem aprovizionați cu un sortiment variat de ciocane.

— Și îmi pune pe tejghea un ciocan numai bun.

— Îi dau, zic. Cît costă?

— 15 ouă.

Fac o figură care-l determină spontan să se tulpice în spatele raftului cu stropitori și tirnăcoape.

— De unde să vă dau ouă? Eu sînt în trecere pe aici și am nevoie de un ciocan. Nu locuiesc în sat.

— Așa!!!, se luminează vinzătorul. N-aveți ouă? Atunci puteți plăti cu un sfert de găină vie.

Mă întorc și ies din magazin cam împleticit. Așez la bunicuța, îi spun pe nerăsuflăte:

— Bunico, dă-mi 15 ouă!

— De unde să-ți dau, măică? Nu mai am nici găini, nici ouă. Le-am dat pe toate la magazin, pe gaz.

Ce să mă fac? Situația este fără ieșire. Deodată, privesc peste gard în ograda vecinului și, ce-mă văd ochii! O sumedenie de găini. Îi strig:

— Băde, nu-mi vinzi și mie o găină?

— Ba da, neicușorule, și-oi vinde!

— Și cît costă găina?

— Patru ciocane.

— Ciocane? Iar începeți? Lasă ciocanele în pace, bădă! Cîți bani face găina?

— Habar n-am, zice. De unde vreți să știu?

— Uite, băde, îți dau pe ea o brichetă și un papion. Ești mulțumit?

— Mai încapă vorbă?, zice. De cînd îmi doresc un papion și nu pot să-mi cumpăr! Se dă pe icro negre.

Zis și făcut. Îi dau papionul și înșfac o găină, nici prea grasă, nici prea slabă. Alerg la magazin.

— Vă rog să-mi dați ciocanul Pofțiți găina.

Vinzătorul o ia, o cîntărește în mîini și o aruncă într-un coș. Apoi merge la raft și-mi pune pe tejghea patru ciocane.

— Ce să fac cu atîtea ciocane?, îi zic eu. Eu nu vreau decît unul.

— Da? Bine, spune vinzătorul, care ia de pe masă ciocanele și îmi aduce în schimb un baros de vreo 20 de kilograme. Sîntei mulțumit?

— Doamne ferește!, îi răspund. Vă rog să-mi dați un ciocan mic și restul de la găină.

— Așat, se dumirește vinzătorul. De ce nu spuneți? Pofțiți ciocanul și restul: o tîgaie și o strecurătoare.

— N-am nevoie nici de tîgaie, nici de strecurătoare!

— Atunci, ce rest să vă dau?

— Trei sferturi de găină vie.

Vinzătorul mă privește încurcat. Se foiește puțin, apoi fața i se luminează:

— Doamnă, zice, am o idee! Cu dumneata n-o scot la capăt. Pun și eu un chil de vin, tăiem găina și o mîncăm împreună. Ciocanul și-l fac cadou.

Am acceptat. Pînă seara am tras amîndoi un mic chef. La un moment dat îl întreb confidențial:

— Spune-mi prietene, în magazinul ăsta nu vindeți nimic pe bani gheață?

— Ba da, răspunde vinzătorul. Găinile și ouăle le vindem pe bani. Altfel, cu ce și-ar cumpăra oamenii ciocane, strecurători și tîgii?

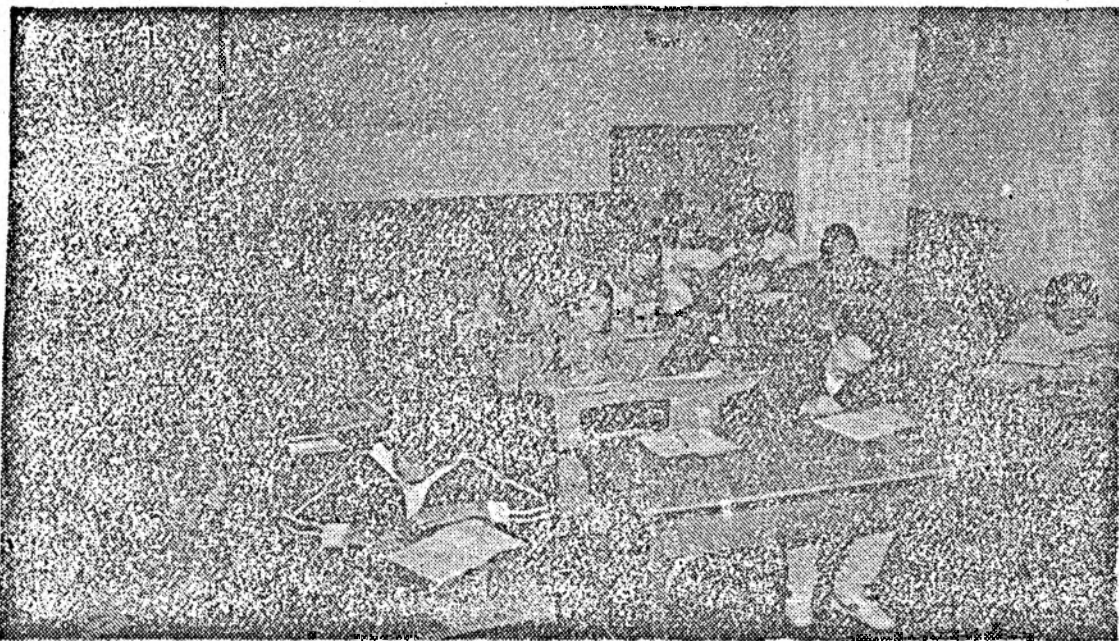
(Din „Literatură și Artă” (Chișinău))

UN VIS PE PATRU ROTI

Ceea ce este în primul rînd comun celor două Germanii în prag de unificare este setea lor de mișcare. 30 de milioane de automobile sînt înmatriculate în Germania Occidentală, adică 500 de vehicule la 1000 de locuitori. În Germania de Est cifrele sînt deocamdată mai mici, 3,9 milioane de mașini, adică 235 la mie. Numai că în ultimele săptămîni esticii par să fie hotărîți să recupereze „întîrzierea”. S-au cumpărat aproape 100.000 de mașini de ocazie din vest, spre uimirea garagiștilor care nu mai prea știau ce-o să facă și cum o să-și plaseze stocul de 600.000 de automobile uzate. Specia-

lîștii estimează cifra de cumpărări în Est pînă la finele acestui an la o jumătate de milion. De asemenea, calculele arată că în următorii douăzeci de ani, numărul mașinilor va crește de la 3,9 milioane la 9 milioane. Visul pe patru roți se împlinește, chiar dacă uneori, adeseori, se transformă în coșmar. Nici o lege nu mai e respectată, poliția din Est și-a pierdut autoritatea, șoferii beau cînd le vine, tribunalele funcționează cam în dorul leii. Rezultatul: o creștere a accidentelor mortale, numai în primul semestru, cu 60 la sută!

L. P.

MATEMATICĂ ȘI POEZIE

La Ciucea, unde lespezile mai păstrează memoria pașilor Poetului și-nregul spațiu vibrează la fiorul poeziei, la Ciucea, deci, 30 de copii, elevi ai claselor a VII-a de la Liceul „Nicolae Bălcescu” s-au întâlnit pentru a face matematică, a-i descoperi poezia. Și chiar dacă sînt copii pentru care matematica, se înscrie, dincolo de obligațiile școlare, în sfera pasiunilor, popasul de 10 zile la Ciucea reprezintă un fericit memento înaintea începerii noului an de învățămînt. Din dialogul purtat cu directorul taberei, prof. Teodor Poenaru, am desprins faptul că programul fiecărei zile se circumscrie, firesc, studierii și fixării unor probleme de matematică: ecuații polinomiale de gradul I, ecuații reducibile la ecuații de gradul I și probleme rezolvate cu ajutorul ecuațiilor de gradul I, inecuații polinomiale de gradul I, baze de numerație și operații cu numere scrise în diferite baze de numerație, probleme de geometrie plană, modulul unui număr rațional, proprietăți, ecuații și inecuații care conțin module, jocuri matematice și multe altele. Inițierea în informatică și jocurile pe calculator completează acest program de pregătire în specia-

litate, gîndit în cele mai mici detalii. Nu lipsesc din programul activităților zilnice nici momentele de destindere în mijlocul naturii, drumețiile și întrecerile sportive, serile distractive cu dans și muzică, concursurile, testul final de verificare și tradiționalul foc de tabără — cînd vor fi acordate și premiile pentru cei mai buni matematicieni. Nu întâmplător, cartierul general al acestei tabere a fost fixat la Ciucea. Copiii participanți, adolescenți deprinși să gîndească în formule matematice, vor descifra, vizitînd muzeul memorial „Octavian Goga”, sensurile adînci ale culturii și permanenței românești pe aceste meleaguri, vor cunoaște, drumetînd pe malurile Crișului, frumusețea nealterată a peisajului din acest colț de țară. O zi în tabăra de la Ciucea ne îndeamnă nu numai la consemnarea unei inițiative de certă valoare educativă, ci și la sublinierea participării entuziaste a celor 30 de copii, pentru care matematica, cu toate necunoscutele care invită la descoperire și relaxare activă, a devenit o pasiune care le întregeste universul copilăriei.

Michaela BOCU

NĂ-A VIZITAT LA REDACȚIE...

apreciatul actor al Naționalului clujean, domnul Gheorghe Nuțescu: „Vară aceasta, concediul mi l-am petrecut în stațiunea de odihnă Beliș-Fintînele, sfîrșitul lui iulie, începutul lui august. O stațiune foarte aglomerată dar cu un personal de excepție. Atît vila cît și restaurantul sînt foarte bine puse la punct, îngrijite. Stațiunea se bucură și de mina a doi gospodari, atenți și săritori, domnii Crețu și Bozdoc. Toți de o corectitudine exemplară. Aș vrea să menționez doar un singur lucru. Anume, că cei care tutelează această perlă a Munților Apuseni să fie mai atenți în ceea ce privește aprovizionarea. Lipsesc fructele, apa minerală, răcoritoarele, la care se adaugă și lipsa mijloacelor de informare, nu există

un chioșc de ziare, vederi. Trebuie să urci în sat, trei kilometri, nimic de zis, mișcarea e bună, e necesară dar... Și încă ceva. Aș propune reînființarea în stațiune a laboratorului de cofetărie, pentru copii în mod deosebit, dar și pentru adulți.

— Stagiunea bate la ușă...

— Începînd cu data de 4 septembrie, s-a reluat activitatea la Național. Domnul director Victor Frunză a făcut un expozeu asupra repertoriului, a regiunilor care vor colabora cu Naționalul în această stagiune, mă refer la Sanda Manu, Dominic Dembinski, apoi doi tineri regi-zori francezi.

— Și cît îl privește pe actorul Gheorghe Nuțescu?

— Voi interpreta, atîta știu.

rolul Marchizului de Sade din Marasat.

— Și în film?

— Mi-e greu să vă spun acum, deoarece nici eu nu știu încă nimic. Ultimul film făcut e cel dedicat vieții lui Eminescu și Creangă în care am jucat rolul redactorului-șef al unui ziar la care colabora Eminescu. Repet, perspectivele nu le cunosc încă.

Demostene ȘOFRON

DE LA GRUPUL DE POMPIERI AL JUDEȚULUI CLUJ

Pompierii militari și civili din județul Cluj, precum și membrii comisiilor de prevenire și stingere a incendiilor din obiective și localități, doresc să sărbătorească Ziua Pompierilor din România — 13 Septembrie — prin rezultate cît mai bune în îndeplinirea misiunii lor umanitare de apărare a oamenilor și bunurilor materiale împotriva incendiilor. Prilejuit de acest eveniment, Grupul de pompieri al județului Cluj, împreună cu conducerea unităților economice și social-culturale și cu Prefectura județului Cluj, organizează o serie de activități, din care exemplificăm următoarele:

● În ziua de 7 septembrie se vor desfășura concursurile profesionale — faza finală județeană — între formațiile de pompieri din obiectivele economice. Cele 13 echipe finaliste sînt din municipiul Cluj-Napoca — șapte; din municipiul Turda și orașul Huedin cîte două; din municipiul Dej și orașul Gherla cîte una, care s-au clasat în finală în urma unor concursuri preliminare.

● În ziua de 8 septembrie se organizează faza finală județeană a concursurilor între formațiile ci-

vile de pompieri din localitățile județului Cluj. Ambele concursuri vor avea loc pe stadionul Clujana, cu începere de la ora 8.

● În ziua de 12 septembrie, compania de pompieri Cluj-Napoca va desfășura un exercițiu de salvare a oamenilor din clădiri la Casa de mode, str. Barjiu.

● În ziua de 13 septembrie, în obiective și localități comisiile tehnice de prevenire și stingerea incendiilor și formațiile civile de pompieri vor organiza adunări festive la remizele pompierilor civili.

Întreprinderea Cinematografică a programat în această perioadă 14 filme documentare din activitatea de protecție împotriva incendiilor, în rețeaua proprie de difuzare.

În săptămîna apărării împotriva incendiilor — 10 la 16 septembrie — dorim să nu înregistrăm nici un eveniment pe raza administrativ-teritorială a județului nostru.

Comandant, lt. col. Gheorghe BRANGA

DUBLA INVITAȚIE A ELECTROMETALULUI

Implinindu-se 30 de ani de la înființare, Asociația Sportivă „ELECTROMETAL” Cluj-Napoca organizează, sîmbătă 8 septembrie, o serbare cîmpească. Locul serbării? În cartierul Mănăștur, pe pîrful Calvaria, lîngă aleea Negoiu. Organizatorii invită toți simpatizanții asociației să participe la serbare, anunțîndu-i că au luat toate măsurile în privința asigurării unui bufet foarte bine asortat. A doua invitația este pentru duminică 9 septembrie, la ora 11, pe terenul „Victoria” din Someșeni, unde echipa Electrometal va înfrîna, în cadrul diviziei „G”, seria a XI-a, formația Mureșul Deva.

Adevărații suporteri au datoria de a fi alături de echipă, încurajînd-o.

Miine, meci amical de fotbal

„U” — GLORIA BISTRITA

Miine, 8 septembrie, pe „Municipal”, de la orele 16,30, echipele „U” și Gloria Bistrița se vor înfrîna într-un joc amical, test al verificării pregătirilor în condițiile intreruperii campionatului. În perspectivă un joc interesant ce merită a fi vizionat.

Deschiderea stagiunii la Filarmonică

Joi seara, bucurîndu-se de o aleasă participare, a avut loc deschiderea stagiunii la Filarmonica de stat Cluj-Napoca. Dirijor — Ervin Acel. Solist — Ștefan Ruha.

În prima seară, un atrăgător și binevenit program MOZART: uvertura la Flautul fermecat, Concertul nr. 1 pentru vioară și orchestră, K 207, Simfonia în Do major „Linz”, K 425.

Asupra stagiunii Filarmonicii vom reveni în ziarul de miercuri. (Dem. S.)

Plastică

GALERILE

DE ARTĂ „CRISTIAN”

Marți dimineața a avut loc deschiderea unei noi galerii de artă, Cristian, ocazie cu care a fost vernisată și expoziția inițiatorului acestei galerii, pictorul Eugen Patachi.

Eugen Patachi s-a născut în anul 1940, 16 iunie, la Alba Iulia. Între 1962—1968 urmează cursurile Institutului de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj, clasa maestrilor Aurel Ciupe și Petre Abrudan. Expoziții personale din 1970, călătorii de studii și specializare în Ungaria, Cehoslovacia și Uniunea Sovietică, lucrări în colecții de stat și particulare, în țară și peste hotare.

Cele două încăperi ale galeriei găzduiesc o amplă retrospectivă Eugen Patachi, impunîndu-se atenției tehnicile variate, moduri concrete de afirmare și manifestare a personalității artistului, de la desen la acuarelă, de la pastel la ulei și grafică. O tematică deosebită de variată, flori, naturi, naturi statice, portret. Tonuri vii în care predomină verdele asociat, așa cum scria Aurel Ciupe „roșului intens și galbenului solar. Drept urmare, realizează imagini pline de sevă și vitalitate”.

Cu privire la ce și propune galeria, la resortul sufletesc ce a stat la baza înființării ei, a proiectelor de viitor, am stat de vorbă cu artistul Eugen Patachi: „Galeriile de artă „Cristian” au fost înființate în urma trecerii în neființă a copilului meu care, în anul 1988, intrînd la medicină, și satisfăcîndu-și stagiul militar, a venit acasă în permisie și a murit într-un tragic accident, în urma unei explozii. Prin această galerie, aduc un pios omagiu copilului meu. Deasemenea, galeria de artă a fost o mai veche intenție de-a mea, în sensul că, fiecare artist să-și poată expune lucrările după modul propriu de gîndire. Am organizat, în urma aprobărilor primite, acest spațiu în două suprafețe. Prima încăpere e o galerie cu obiecte de

artă și artizanat. Cea de a doua, este sala de expoziție propriuzisă. Această încăpere va fi gazda unor manifestări expoziționale din țară și de peste hotare. Voi acorda sala și absolvenților de institut. Vreau să fac o galerie de artă de ținută. Mi-am propus să ofer sala, cam de două ori pe an, cîte două săptămîni, copiilor, pentru care voi organiza diferite concursuri tematice, primul fiind Revoluția văzută de copii. Galeria va sponsora premiile, în bani și obiecte de pictură.

— În ce măsură, amplasarea Galeriilor pe strada Rakoczi devine un avantaj sau un impediment?

— În acest cartier, o asemenea galerie nu a existat niciodată. Am să exemplific. Am vizitat Statele Unite. La Los Angeles, în locuri cum ar fi Laguna Beach sau în alte cartiere cu tradiție, pe fiecare stradă există cîte zece sau mai multe galerii de artă. Am ajuns la concluzia că nu e nici un dezavantaj, că de cîștigat are numai arta și iubitorul de artă. Artiștii au spațiul expozițional în față, în spațiul fiind atelierul. M-ar bucura existența a două, trei galerii pe stradă. Nouă însă ne lipsește experiența în acest domeniu. Nu avem nici cultura necesară, nici public format pentru asemenea manifestări, public care, implicat în artă, să ofere artiștilor posibilitatea să trăiască din artă, numai din artă.

— Și ultima întrebare, la cei 50 de ani impliniți, care este crezul dv. artistic?

— De fapt sînt două. Primul e din Dürer, „Căci arta se ascunde, cu adevărat, în natură! Cine știe s-o smulgă de acolo, o stăpînește!” și al doilea din Henri Matisse: „Vreau o artă de echilibru, de puritate, care să nu neliniștească nici să tulbure; vreau ca omul obosit, surmenat, istovit, să se bucure, în fața picturii mele, de liniște și odihnă”.

Demostene ȘOFRON

ECOLOGIE ȘI AGRICULTURĂ

(Urmare din pag. 1)

ticăm culturi adecvate. Așa, poate în loc de porumb terenul în cauză va fi mai potrivit pentru floarea soarelui, care nu are nevoie de atîta umezeală.

Agricultura ecologică vizează înlocuirea îngrășămintelor chimice cu cele naturale, extinderea asolamentelor, a culturilor trifoliere alternante cu cele cerealiere și reintroducerea în circuitul agricol a principiului ogorului negru — ogor de odihnă în care să se inoculeze spontan și deliberat bacterii care au acțiune ulterioară benefică asupra structurii solului. Recoltele ce se obțin după asemenea operații vor răsplăti din plin pe agricultori, iar timpul de conservare nu poate fi în nici un caz considerat vreme pierdută.

Experimental, se practică deja acolo unde sînt condiții și meto-

dele agricole japoneze — hidroponice — cu soluții nutritive în bazine, în locul tradiționalei agriculturi pe sol.

Metodele agriculturii ecologice prind tot mai mult teren. Dacă pînă nu de mult exista în Franța numai două sindicate ale lucrătorilor agricoli, care grupau pe producătorii cu vederi socialiste și pe cei cu aspirații politice liberale, în urmă cu șase luni a ajuns să fie recunoscut pînă la nivel guvernamental și sindicatul agricol „Confederation paysanne” al agricultorilor ecologiști.

Agricultura biodinamică este singura cale logică și rațională de agricultură intensivă pe care se poate merge cu luciditate atunci cînd vizăm recoltele bogate ale viitorului.

Iată un punct de vedere de luat în seamă și de către agricultorii noștri.

INTREPRINDEREA „ARMATURA“ CLUJ-NAPOCA
str. Gării nr. 19

incadrează urgent prin Oficiul forței de muncă sau prin transfer:

- 10 ELECTRICIENI (bărbați), categoria 3-4, pentru întreținere și reparații mașini-unelte și agregate
- 10 LACATUȘI MECANICI (bărbați), categoria 3-4, pentru întreținere și reparații mașini-unelte și agregate

Activitatea se va desfășura în 3 schimburi. Condițiile de încadrare sînt cele prevăzute în Legea nr. 12/1971.

Candidații să aibă domiciliul stabil în municipiul Cluj-Napoca.

Informații suplimentare la telefon 3-27-37, int. 148. (1241)

I.R.I.D.G.N. REGIONALA DISTRIBUȚIE GAZE NATURALE TURDA

Piața Republicii nr. 26, telefon 1-59-50 angajează în condițiile Legii nr. 12/1971

- 3 SUDORI (autogeni și electrici) specializați în lucrări de sudură la conducte de gaze îngropate și aparente, cu autorizație ISCIR, avînd categoria de încadrare V-VII. Informații la telefon 953/1-59-50 sau 1-59-51 (1261)

INTREPRINDEREA DE GOSPODĂRIE COMUNALĂ ȘI LOCATIVĂ GHERLA

organizează concurs în data de 15 septembrie 1990, ora 10, pentru ocuparea postului de:

- **CONSILIER JURIDIC**

Condițiile de participare la concurs — conform Legii 12/1971.

Relații suplimentare la Serviciul personal-învățămînt din cadrul unității. (1223)

INTREPRINDEREA DE VINIFICAȚIE ȘI PRODUSE SPIRTOASE CLUJ

anunță cetățenii care posedă livezi de pomi fructiferi că pot preda în schimb cu țuică de prune și rachfuri de fructe naturale, fructe proaspete în condiții avantajoase după cum urmează:

- pentru 100 kg prune de toamnă se acordă 5 litri țuică de prune a 50°

- pentru 100 kg mere sau pere se acordă 3 litri rachiu de fructe a 50°

Preluările de fructe se fac la centrele de colectare organizate în sate și comune, iar în orașe și municipii la distilăriile din Gherla, Huedin, Turda și Cluj.

Relații suplimentare se pot primi de la secțiile întreprinderii din Cluj, Dej și Turda. (1226)

T.A.G.C. IND. — SECȚIA MECANO-ENERGETICA CLUJ-NAPOCA

Calea Baciului nr. 2-4

angajează, de urgență, prin transfer sau repartiție:

- 1 INSTALATOR
- 1 TIMPLAR
- 1 ZIDAR

Informații suplimentare se primesc la biroul salarizare. (1230)

DR. conf. BRAD THORP (Canada) vă invită la prelegerile religioase **VIATA IN NOI DIMENSIUNI**, care se vor prezenta după următorul program:

- vineri, 7 septembrie, orele 17,30
- sîmbătă, 8 septembrie, orele 11,00
- Sîmbătă 8 septembrie, orele 17,30
- duminică, 9 septembrie, orele 17,30, în sala mare a Teatrului Național. (1258)

U.J.C.C. CLUJ

preia, prin toate magazinele sătești din județ, în cantități nelimitate:

- MĂCIEȘE, la prețul de 4,0 lei/kg
- PĂDUCEL, la prețul de 4,50 lei/kg
- MERE și PERE PĂDUREȚE
- MERE și PERE INDUSTRIALE, precum și MERE CĂZĂTURI, la prețul de 1,50 lei/kg. (1236)

*Universelles
Leben e.V.*

In cărticica:

OPERA DE MÎNTUIRE — ALFA ȘI OMEGA

citii, cum Christos pregătește astăzi împărăția Păcii a lui Dumnezeu pe acest pămînt.

Nr. de comandă: S314ro,

Prețul: 4,90 DM

la **UNIVERSELLES LEBEN e.V. Postfach 5643, D-8700 Würzburg, R.F.G. (100)**

FABRICA DE IPSOS „RAPID“ AGHIREȘ

str. Fabricii nr. 281

localitatea Aghireș-Fabrii, jud. Cluj

incadrează prin transfer sau Oficiul forței de muncă:

- JURISCONSULT
- MAISTRU MECANIC
- MAISTRU (subinginer) tehnolog materiale de construcții

- ELECTRICIENI, categoria 4-6
- ARTIFICIERI — mineri pentru mină la suprafață
- EXCAVATORIST-buldozerist
- FOCHISTI CAZANE autorizați
- MECANIC L.D.H.
- MUNCITORI NECALIFICAȚI (bărbați)

Informații suplimentare la telefon int. 1.3, 115, serviciul personal. (1240)

În anul 1991

GRUPUL DE ȘANTIERE 4 IZOLAȚII

execută lucrări de specialitate astfel:

- hidroizolații acoperiș inclusiv tinichigerie de construcții;
- izolații termice la instalații tehnologice
- protecții anticorozive
- izolații frigorifice la construcții și instalații
- închideri ușoare la acoperiș și pereți din tablă cutată și azbociment

Cei interesați se vor adresa la sediul Grupului din Cluj-Napoca, calea Dorobanților nr. 4, telefon 1-21-53, int. 131, pînă la data de 15 octombrie 1990. (1263)

COOPERATIVA „METALURGIA“ CLUJ-NAPOCA

pune în vânzare unităților de stat și cooperatiste, următoarele utilaje disponibile:

- redresor RCPTRI nr. 2500 A/20 V cu transformator 140 KVA 380 V/20 V
- redresor RCPTRI nr. 3750 A/15 V cu transformator 90 KVA 380 V/16,5 V

Angajează cu transfer sau repartiție de la Oficiul forței de muncă

- 3 PAZNICI

Relații suplimentare la biroul tehnic-producție telefon 1-53-33, interior 28 sau 31, și la biroul personal-învățămînt, int. 24. (1266)

INTREPRINDEREA DE TRICOTAJE „SOMEȘUL“ CLUJ-NAPOCA

B-dul 22 Decembrie nr. 77

incadrează, prin transfer sau concurs, conform Legii nr. 12/1971 pentru activitatea de aprovizionare, următorul personal (de preferință bărbați):

- ECONOMISTI (pr)
- TEHNICIENI (pr) sau MERCEOLOGI (pr)

Concursul se va desfășura la 15 zile de la data apariției anunțului.

Informații: zilnic la serviciul Personal-învățămînt-Salarizare.

Solicitanții să aibă domiciliul stabil în Cluj-Napoca. (1246)

INTREPRINDEREA DE INDUSTRIA CĂRNII CLUJ

Piața Abator nr. 1

incadrează prin transfer sau Oficiul forței de muncă

- ZIDARI — cat. 2-3
- ZUGRAVI — cat. 2-3
- INSTALATOR
- MUNCITORI NECALIFICAȚI (bărbați)

Relații suplimentare se primesc la sediul întreprinderii. (1279)

STAȚIA DE UTILAJ TRANSPORT CLUJ-NAPOCA

Str. Calea Baciului nr. 47, telefon 8-50-15 angajează prin transfer sau Oficiul forței de muncă, lucrători pentru următoarele meserii:

- MECANICI AUTO, categ. 2-4
- TINICHIGII AUTO, categ. 2-4
- STRUNGARI, categ. 2-4
- TIMPLARI, categ. 2-4
- TAPIȚER, categ. 2-4
- FREZORI, categ. 2-4
- SOFERI cu permis de conducere gradele C, D, E
- TRACTORIȘTI RUTIERIȘTI. (1247)

INTREPRINDEREA JUDEȚEANĂ DE TRANSPORT LOCAL CLUJ

B-dul 22 Decembrie nr. 128-130

anunță:

În ziua de 18 septembrie 1990, organizează concurs pentru ocuparea posturilor de:

- ȘEF AUTOBAZĂ TAXI-MARFA
- ECONOMIST în cadrul Biroului aprovizionare

Condițiile de încadrare sînt conform Legii nr. 57/1974 și Legii nr. 12/1971.

Relații suplimentare se dau la sediul unității, telefon 4-17-38, interior 115. (1248)

REGIONALA DE CĂI FERATE CLUJ

Piața Victoriei nr. 17

organizează, în data de 20 septembrie 1990, concurs pentru ocuparea:

- două posturi de consilier juridic
- JURISCONSULT pr. sau JURISCONSULT

Condițiile de participare la concurs sînt cele prevăzute de Legea 12/1971 iar condițiile de salarizare cele prevăzute în Legea 57/1974.

Relații suplimentare la telefon 1-10-65, int. 3302 sau 3303. (1249)

INTREPRINDEREA DE PRELUCRARE A LEMNULUI CLUJ

str. Gării nr. 21

organizează concurs pentru ocuparea a

- două posturi de ȘOFERI profesioniști, posesori ai permisului de conducere B și C.

Concursul se va desfășura în data de 11 septembrie 1990, ora 10.

Informații suplimentare se pot obține la telefon 3-20-48, int. 173. (1267)

INTREPRINDEREA PENTRU NUTREȚURI CONCENTRATE CLUJ

incadrează de urgență:

- DOI TRACTORIȘTI RUTIERIȘTI
- CINCI ELECTRICIENI, categ. II-IV

Informații suplimentare telefon 8-77-87. (1264)

INTREPRINDEREA AGRICOLĂ DE STAT CLUJ-NAPOCA

str. Oașului nr. 118

vinde

- MERE pentru industrializare, la prețul de 4,50 lei/kg

Solicitanții se pot adresa la telefoanele: 3-41-48; 3-04-79; 1-79-90; 5-26-25; 4-11-16. (1269)

ADMINISTRAȚIA BAZELOR SPORTIVE CLUJ

angajează prin transfer sau prin Oficiul forței de muncă

- 3 FOCHISTI categoria 3-4.

Informații telefon 8-69-15. (1278)

DIREȚIA JUDEȚEANĂ DE DRUMURI ȘI PODURI CLUJ

angajează prin concurs

- INGINER PRINCIPAL MECANIC la Secția utilaj-transport Cluj-Napoca, str. Traian Vuia nr. 216, telefon 4-18-16, 4-12-87; 4-58-16

- INGINER PRINCIPAL DRUMURI-PODURI la secția Turda, str. Republicii nr. 15, telefon 953/1-66-02 sau 4-18-16; 4-12-87; 4-58-16

- ȘEF DISTRICT — districtul Vultureni — Secția Gi-lău, str. Stațiilor nr. 1, telefon 138.

Informații suplimentare la Direcția Județeană de Drumuri și Poduri Cluj, str. Traian Vuia nr. 216, telefon 4-18-16; 4-12-87; 4-58-16. (1280)

INTREPRINDEREA MICA M.L.

Oferă servicii de transport de mărfuri în țară și peste hotare.

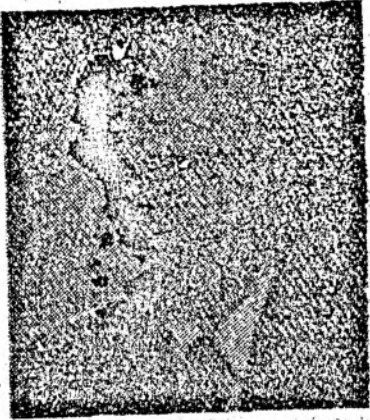
Doritorii pot să ne contacteze la adresa provizorie: str. M. Kogălniceanu nr. 2, bloc J, ap. 3 sau telefon 952/1-13-77 Dej, județul Cluj. (1281)

VIATA ÎN NOI DIMENSIUNI

O generoasă întâlnire, prin misiune și credință, în organizarea Uniunii de Conferințe a Bisericii creștine adventiste de ziua a șaptea, Conferința Cluj, se desfășoară în orașul nostru, într-o ireproșabilă organizare, în perioada 4 - 10 septembrie.

Marți, 4 septembrie, a avut loc întâlnirea lunară a pastorilor din Conferința Cluj, precum și sosirea membrilor comitetului Uniunii și a Executivului Comitetelor; miercuri, 5 septembrie, a

avut loc organizarea comitetelor pentru evanghelizare, sosirea pastorilor din Conferințele Brașov și Timișoara, sosirea fratelui Brad Thorp; pentru ca joi, 6 septembrie, să debuteze cursul de evanghelizare condus de fr. Brad Thorp, iar după-masa, la Teatrul Național, să se desfășoare prelegerea de evanghelizare în limba română și seara, cea în limba maghiară. Invitatul de onoare al Uniunii de Conferințe este domnul Dr. în științe religioase Brad Thorp.

avut loc multe, multe descoperiri dar ele nu au fost valorificate practic la nivelul maselor. Am activat în aceste două domenii. Am lucrat în Statele Unite, în Canada, dar și în Europa, în Portugalia, Austria, Elveția. Munca mea constă în susținerea de conferințe publice de educație pe profil medico-social și asupra Bibliei.

— Să ne oprim asupra conferințelor ce le veți susține la Cluj?

— La Cluj voi ține cinci conferințe. Titlul generic al celor cinci conferințe este Viața în noi dimensiuni. Mă voi axa pe cuvântul speranță, respectiv, o perspectivă optimistă asupra vieții. De asemenea, cum poate fi ea aplicată vieții noastre. Cum poate fi ea aplicată în cele patru dimensiuni ale vieții, deci, fizic, mental, spiritual și social. În cercetările științifice făcute până acum, s-a arătat, s-a demonstrat că respectarea principiilor sănătoase de viață poate adăuga unei vieți de 35 de ani, șapte ani mai mult decât celui ce nu respectă aceste principii. Cel ce va respecta aceste principii va avea mai puține probleme. Mai mult de o sută de cercetări științifice au demonstrat acest lucru. Ceea ce prezentăm noi este un concept holistic al vieții. Persoana este privită în ansamblul ei, iar cele patru principii se interferează, se întrepătrund, accentul căzând pe îmbunătățirea stilului de via-

ță, asupra întregului mod de a-ți organiza viața. Telul meu, dorința mea este ca cei ce participă la aceste întâlniri, să dobândească speranță, optimism și încredere. E un proiect concret de îmbunătățire a vieții. Conferințele au drept suport audițiile muzicale, proiecțiile.

— În cele patru zile, veți susține cinci conferințe. Luându-le pe rând, v-aș ruga să punctați ideile, temele de bază.

— Cu cea mai mare plăcere. Prima conferință are titlul Descoperiri: senzaționale în necropole uitate — Egipt, Babilon, Palestina. Motive științifice pentru a crede în autoritatea Bibliei. Voi prezenta semnificațiile unor importante descoperiri arheologice și ce înseamnă ele pentru viața noastră. Modul în care oamenii au privit Biblia s-a schimbat de-a lungul timpurilor. Până la epoca descoperirilor științifice, li s-a spus oamenilor, trebuie să credeți ce spune Biblia: Biserica a decis așa. Descoperirile științifice, i-au făcut pe oameni să considere că totuși Biblia nu e mai mult decât o colecție de mituri, legende. Descoperirile ultimelor decenii au stabilit că ce este scris în Biblie este demn de încredere. Tema conferinței de vineri este Există speranță pentru tulburata noastră lume? Somaș, poluare, război, divorț... Care este viitorul planetei? Profeciile ne oferă temeuri sigure pentru speranță și optimism. Vreau să vorbesc despre

conceptul de speranță și încredere în și pentru viitor. Când cineva își privește trecutul, se uită spre trecut și se întreabă asupra originii sale, el spune, „M-am ridicat din haos”. Oamenii inteligenți care privesc spre viitor văd poluare, suprapopulare, război nuclear. Venim din nimic și mergem spre nimic. Atunci care este rostul vieții? Biblia în schimb, prezintă pe parcursul a două milenii și jumătate, un șir de evenimente care au fost prevăzute, anticipați și care s-au și împlinit în tocmă. Biblia are un mesaj și cu privire la viitor. Mesajul ei este optimist. Confirmările aduse Bibliei de către istorie ne dau convingerea că și prezicerile viitoare sînt demne de luat în seamă. Simbătă voi ține două conferințe. Una dimineață cu titlul Invazii extraterestre? Ce se află în spatele O.Z.N. și a altor fenomene extraterestre? Se pregătește pământul pentru o deziluzie generală sau pentru o eliberare minunată? Vedeți, dv. lumea devine din ce în ce mai conștientă de niște realități de dincolo de viața noastră. Pretutindeni este un interes față de manifestările paranormale, parapsihologice, idei religioase din Orient. O posibilă vizitare a pământului de către ființe extraterestre. Și Biblia vorbește despre ființe supranaturale care vor vizita pământul nostru cu ocazia celei de a doua veniri a Mîntuitorului. Sînt O.Z.N.-urile și cea de a doua venire a Mîntuitorului aceleași lucruri? Dacă nu, cum putea identifica evenimentul despre care Biblia vorbește? Cea de a doua conferință de sîmbătă, se intitulază Cum pot dobîndi pacea sufletului și eliberarea vinovăției? În această conferință voi vorbi despre una din cele mai generale stări umane, simțămîntul de vinovăție. Acesta se manifestă la nivele diferite. Există o vinovăție neurotică, provocată de greșeli minore, dar care capătă o importanță exagerată în mintea cuiva. Dar în profunzimea sufletului nostru ne simțim vinovați față

de Dumnezeu. Simțămîntele de vinovăție frînează dezvoltarea deplină și deseori sînt cauza bolilor psihice și chiar fizice. Biblia ne prezintă o cale simplă prin care ne putem elibera de vinovăție și putem dobîndi o pace sufletească durabilă. În fine, duminică, voi vorbi despre Secretul puterii personale. Cum să aflăm cheia succesului personal, a fericirii și cum să dobîndesc sensul unei vieți noi? Ne dăm seama că avem posibilități personale pe care totuși nu sîntem capabili să le valorificăm. Avem idealuri înalte în domeniul spiritual, social, al muncii, al creației, dar nu ne putem ridica la înălțimea acestor idealuri. Voi vorbi despre cum să dobîndim puterea lăuntrică; curajul, încrederea ca să accedem spre cele mai înalte realizări posibile și să transformăm în realitate aceste idealuri atât de atrăgătoare. În acest ciclu de conferințe veți găsi prilejuri de iluminare și înălțare spirituală.

Toate prelegerile religioase prezentate de domnul Dr. Brad Thorp vor avea loc în sala Teatrului Național, cu începere de la ora 17,30, în fiecare zi. Prelegerea de sîmbătă dimineața va începe la ora 11.

Tot vineri, dimineața, are loc cursul de evanghelizare. Sîmbătă, 8 septembrie, dimineața, ora de rugăciune (8,30—9,15), școala de sabat (9,30—10,25), formarea grupei de pe platformă, prelegerile de evanghelizare în ambele limbi (11—12,30). După-masa, de la orele 17,30, prelegerea de evanghelizare în limba română, iar seara, de la orele 19,30, în limba maghiară. Duminică, 9 septembrie, ora de rugăciune (8—9), cursul de evanghelizare (9—14), iar după-masa, prelegerile de evanghelizare, 17,30, respectiv, 19,30 în limba maghiară. În fine, luni, în ultima zi a întâlnirii, va avea loc plecarea pastorilor din Conferințele Brașov și Timișoara, ora de rugăciune (9—10) și consfătuirea pastorilor și evangheliștilor voluntari din Conferința Cluj.

Demostene ȘOFRON

— Stimate domnule Thorp, v-aș ruga pentru început, o scurtă prezentare a dv.

— Sînt cetățean canadian, de origine din vestul îndepărtat al Canadei. Acolo am crescut și mi-am petrecut copilăria și tot acolo locuiesc și în prezent. Sînt căsătorit și am trei băieți, de cinci, trei și un an. Sînt tatăl unei familii tinere. Mi-am făcut studiile în Canada, Statele Unite și Anglia. Specialitatea mea este în studii religioase, mai precis, metode de comunicare, a mesajului biblic. În afară de studiile teologice, ca a doua specializare, am studiat pe larg, problemele medico-sociale, probleme legate de educație, probleme legate de modul în care trăiești și-ți organizezi viața. În știința medicală, și nu numai în ea, au

Duminică, 9 septembrie:

8,00 — Universul creștin; 8,40 — O poveste muzicală; Top Transilvania — muzică populară; 12,00 — Radioduminică; 13,00 — Top 10; 16,00 — Ocolul Pământului în 20 de minute; 16,20 — Tutti Frutti — magazin muzical; 17,00 — Unda pentru minte, inimă și literatură (reluare); 17,30 — Miracolul sunetelor; 20,00 — Clubul gazetarilor;

Luni, 10 septembrie:

6,00—8,00 „Bună Dimineața”: actualități și muzică; 10,00 — Interpelări-anchete sociale; 10,20 — Muzică populară; 11,00 — Pro Natura; 11,30 — Globul muzical; 12,00 — Bursa ideilor; 12,20 — Muzica secolului nostru; 16,00

— Meridiane și paralele în lumea de azi; 17,10 — Biblioteca din Alexandria; 17,30 — Odiseea artei lirice; Boema (II); 20,00 — Top 10 (reluare).

Marți, 11 septembrie:

6,00—8,00: „Bună Dimineața”: actualități și muzică; 10,00 — Limba noastră; 11,00 — Management; 11,30 — Salonul artelor; 12,00 — Concert de prînz; 12,30 — Ateliere muzicale: H.P. Turk; 16,00 — Pro Natura; 16,00 — Varietăți muzicale; 17,30 — Interpelări (reluare); 20,00 — Curier sentimental; 20,30 — Din grădina cu flori multe — muzică populară la cerere;

Miercuri, 12 septembrie:

6,00—8,00: „Bună Dimineața”: actualități și muzică; 10,00 —

Ambient 2000 — Redimensionarea spațiilor de locuit; 10,30 — Muzică populară la cerere; 11,00 — Chemarea Pământului; Tehnologiile pentru combaterea daunătorilor plantelor; 12,00 — Reporter '90; 16,00 — Agora democrației; 16,30 — Supersound; 17,00 — Buletin de știri; 17,35 — Bursa ideilor (reluare); 20,00 — Povestea săptămînii pentru copii; 20,30 — Salonul artelor (reluare).

Joi, 13 septembrie:

6,00—8,00: „Bună Dimineața”: Actualități și muzică; 10,00 —

Suflet și cîntec românesc: Maria Anghel; 10,30 — Unda pentru minte, inimă și literatură; 11,00 — Tutti Frutti; 11,40 — Lumea turismului; 12,00 — Concert de prînz; 16,00 — File de istorie; 16,30 — Eșeu jazz; 17,15 — Alma Mater; 20,00: Dialog pentru un portret: Florin Vasiliu; 20,30 — Unda preferințelor: muzică ușoară la cerere.

Vineri, 14 septembrie:

6,00—8,00: „Bună Dimineața”: actualități și muzică; 10,00 — Muzică ușoară la cerere; 10,30 — Încotro Omule?; 11,00 — Rezonanțe corale; 11,40 — De senectute: Vîrsta a III-a; 12,00 — Concert de prînz; 16,00 — Un milion de prieteni; 17,15 — Music Shop; 20,00 — Chemarea Pămîntului (reluare); 20,30 — Suflet și cîntec românesc (reluare).

Sîmbătă, 15 septembrie:

6,00—8,00: „Bună Dimineața”: actualități și muzică; 10,00 — Week-end; reportaje; 11,00 — Revista revistelor literare; 11,40 — Music Shop (reluare); 12,00 — Breviar cultural; 12,20 — La fină dorului: instrumente populare; 16,00 — Clubul gazetarilor; 17,00 — Trenul melodurilor; 17,30 — Liceenii; 20,00 — Top Transilvania — clasamente de muzică populară. N.B. Programul TV al Studioului Cluj este transmis după cum urmează: luni: 10,30—11,45 în l. maghiară; 11,45—13,35 în l. română; marți, miercuri, vineri: 9,00—9,35 în l. română; joi: 9,00—9,35 în l. maghiară.

PREFECTURA JUDEȚULUI CLUJ DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE DRUMURI ȘI PODURI

Cluj-Napoca, str. Traian Vuia nr. 216

MUNCITORI CONSTRUCTORI ȘI MUNCITORI NECALIFICAȚI

Angajîndu-vă la districtele și secțiile DIRECȚIEI JUDEȚENE DE DRUMURI ȘI PODURI CLUJ, puteți lucra în apropiere de localitatea în care locuiți, fără a mai face naveta la oraș și vă puteți RECALIFICA, POLICALIFICA și CALIFICA la locul de muncă în meseriile specifice activităților de REPARARE ȘI ÎNTREȚINERE A DRUMURILOR ȘI PODURILOR.

ANGAJĂRILE SE FAC LA URMĂTOARELE SECȚII:

- DEJ: str. Dumbrava Roșie nr. 7, telefon 952/1-36-33
- GHERLA: str. Armata Roșie, telefon 952/4-17-66
- GILAU: str. Stațiilor nr. 1, telefon 138
- IUEDIN: str. Ciomput nr. 7, telefon 952/5-13-37
- TURDA: str. Republicii nr. 15, telefon 953/1-66-02.

Informații suplimentare la D.J.D.P. Cluj, str. Traian Vuia nr. 216, telefon 4-18-16; 4-18-27; 4-58-16 (1234)

INTREPRINDERE MICA RESTAURANT „ARDEALUL”

angajează

- UN ZIDAR CALIFICAT
  - UN MUNCITOR NECALIFICAT
  - UN MUNCITOR pentru îngrijirea animalelor și diverse lucrări gospodărești
  - UN BUCĂTAR OSPĂTAR
- Informații: în str. Paul Chinezul nr. 4, respectiv la telefoanele 1-64-87 sau 5-62-62. (17250)

INTREPRINDEREA PENTRU INDUSTRIALIZAREA LAPTELUI CLUJ

B-dul 22 Decembrie nr. 95—97

angajează următorul personal:

- OPERATOR-CALCULATOR pentru mini și macro calculatoare, angajarea prin concurs ce va avea loc în data de 17 septembrie 1990, ora 8, la sediul întreprinderii
- DOGAR sau TIMPLAR, pentru executarea lucrărilor de dogărie, cu locul de muncă F.P.L. Baciu. (1237)

INTREPRINDEREA „NAPOCHIM”

str. Someșului nr. 34

încadrează prin transfer sau prin Oficiul forței de muncă, următoarele categorii de personal:

- REGIORI pentru mașini de injectie
  - LĂCĂTUȘI MECANICI
  - ELECTRICIENI
  - CONDUCĂTORI AUTO (sau motostivulatoriști)
- Încadrarea se face conform Legii nr. 12/1971 și 57/1974. Relații suplimentare la Biroul personal, telefon 3-20-15, înt. 163; 183. (1238)

„LICEUL INDUSTRIAL „UNIREA” CLUJ-NAPOCA

str. Paris nr. 60

încadrează

- UN LUCRĂTOR COMERCIAL
- Relații suplimentare la telefon 3-42-94. (1252)

FILARMONICA DE STAT CLUJ

organizează concurs în data de 15 octombrie 1990 pentru ocuparea următoarelor posturi:

CONCERT MAESTRU

- VIOARA
- VIOLONCEL
- CONTRABAS
- FLAUT
- TROMPETĂ
- TROMBON

Relații suplimentare la sediul instituției noastre, str. E. de Martonne, nr. 1, telefon 951/1-20-33, zilnic între orele 10—13. (1253)

A.C.M.R. CLUJ

ȘANTIER DÎMBU ROTUND

str. Dîmbu Rotund nr. 5, telefon 3-43-70; 3-42-42, încadrează prin transfer sau Oficiul forțelor de muncă, următoarele categorii de personal:

- DULGHIERI cat. 2—6
- FIERĂRI BETONIȘTI cat. 2—6
- ZIDARI

pentru lucrări în zona municipiului Cluj-Napoca. Se asigură program de 8—10 ore, salarizarea în acord și cazare în cămin de nefamiliați pentru nelocalnici. (1251)

COOPERATIVA „ELECTROMECHANICA” CLUJ

angajează

- ZIDARI și ZUGRAVI categoria 3—4
  - INSTALATORI și IZOLATORI categoria 2—3
- Se primesc comenzi pentru lucrări de hidroizolații la unitățile de stat și lucrări de recondiționare sobe la unitățile de stat și populație. (1255)

ARE DREPTATE DOMNUL INGINER TRUȚĂ. DAR CE FACEM?

De foarte multă vreme se discută despre reintroducerea în circuitul economic a unor resurse refolosibile rezultate din gospodăriile populației: hirtie, sticle, textile, componente metalice etc. De ani de zile, s-a încercat, prin metode mai puțin economice, sau restimulativ economice, ca acestea să ajungă unde trebuie, acolo unde ele ajung în țările cu economie dezvoltată și nu la halda de mizerii a orașelor și chiar în locuri nepermise, contribuind la accentuarea factorilor poluanți.

Încercările de a colecta astfel de ... cum să le zicem, lucruri nefolositoare în gospodărie sau inutile într-o anumită perioadă prin școli, diverse organizații, și-au atins doar în mică măsură scopul. Copiii au cărat baloți de hirtie, sacose cu sticle și borcane (ajutați de părinți), dar în multe cazuri au umplut magazinele școlilor, rareori fiind ridicate de întreprinderea de profil. Iar cînd s-au ridicat cu ce s-au ales copiii?

Problema este de importanță capitală cel puțin din două puncte de vedere și ea a fost exprimată și susținută prin argumente de directorul general adjunct al G.I.G.C.L., inginerul Leonida Truță. În primul rînd, unitățile de salubritate fac niște transporturi de anumite lucruri aruncate de populație care nu ar trebui duse de ei ci de întreprinderea specializată în recuperarea resurselor materiale refolosibile. Deci este solicitată cu un plus nefiresc, nenormal de transport de „deșuri menajere” de mare volum și care nu își au restul acolo unde ele sînt duse.

O primă concluzie: dacă ar fi organizată precum în alte țări aflate pe trepte mai înalte de dezvoltare economică activitatea de recuperare, de la populație, a tot ceea ce se poate recicla — hirtie, textile, metal, sticlă etc. — sectorul de salubritate și-ar putea îndeplini mai bine atribuțiile. Nu știu exact cît reprezintă această categorie de „deșuri menajere”, dar ca volum de transport poate fi undeva în jurul a 30 la sută. Și să ne mai gândim că sticla materialele plastice, metalul etc. ajunse în halde ... cînd se mai descompun? Ele și altele nu fac altceva decît să contribuie la accelerarea poluării, la ocuparea unor spații agricole, la crearea unor „oaze” de prost gust.

O plimbare cu trenul sau cu mașina prin județ — dar chiar și prin Cluj-Napoca — ne va oferi o imagine dezolantă sub as-

pectul celor discutate. În rîul Someș vom găsi aruncate anvelope și sobe de gătit și multe altele, la marginea orașelor, pe lîngă unele drumuri sau piraie sînt grămezi de te miri ce. Așa ceva nu mai poate dăinui. Ride lumea de noi, iar noi ne întristăm văzîndu-le, dar nu facem nimic; tolerăm ceva cu totul inadmisibil.

Sugerăm Prefecturii județului și primăriilor precum și celor care au răspunderi speciale privind protecția mediului înconjurător și altor organisme plătite pentru a face ordine să facă

Unele din lucrurile (hirtie, textile, metale etc.) de care noi nu mai avem nevoie în gospodărie reprezintă excelente materii prime pentru industrie. Nu intenționăm să explicăm ce înseamnă a reintroduce în procesul de fabricație diverse deșuri pentru satisfacerea necesarului de resurse și de conservare a resurselor. În haldele de deșuri hirtia este arsă iar noi nu avem destulă hirtie pentru ziare, raie și cărți, pentru cartoane și ambalaje, iar pădure sîntem nevoiți să tăiem tot mai puțină pentru corectarea unui jaf și dinainte și după 1944.

O a doua concluzie: trebuie să facem ceva pentru ca tot ceea ce se poate recicla să nu ajungă în haldele cu gunoai menajere. Domnul Truță propunea ridicarea prețului de cumpărare a hirtiei de la populație (dar nu numai din acest sector). Este o soluție. Dar, trebuie să mergem mai departe, că ne interesează și alte materiale.

Cînd se discută de majorări de prețuri, unora nu le place, respingînd ideea fără o analiză complexă a eficienței economice. Chiar dacă într-un caz sau altul, într-o anumită perioadă datorită diversilor factori economici sau tehnologici pare, ori chiar este, costisitoare recuperarea și refolosirea anumitor resurse despre care vorbim, este deosebit de important să le folosim nu să le pierdem. Pentru că resursele materiale, pe care acum le utilizăm, sînt limitate ca posibilități de exploatare, ca volum.

Și atunci, nu trebuie privită eficiența activității de recuperare și de refolosire pe baza unor altor criterii. Este bine să ne preocupe ziua de astăzi — ce am făcut, ce am cîștigat; dar să primim mai departe, deoarece lumea nu a început și nu se termină cu cei care trăiesc acum.

Larga deschidere pe care o promovează economia de piață, descentralizarea și atribuirea unei largi și autentice autonomii întreprinderilor face posibilă promovarea de inițiative, de experimente. Așteptăm din partea Prefecturii și primăriilor, a întreprinderii județene pentru recuperarea și valorificarea materialelor refolosibile inițiative în acest sens. Ion GOIA

Se primenește orașul.

Foto: S. RADU

In Cluj trebuie mai multă verdeață!

Clujul, veche asezare străbună dacică și romană, atestat documentar din anul 1173, a fost dintotdeauna capitala Transilvaniei, fiind remarcat de către călătorii români de peste Carpați și străini ca un oraș curat, frumos și atrăgător, așa cum, unii dintre aceștia afirmau: „În Cluj se pare că e tot timpul zi de sârbătoare”.

Clujul a concurat în decursul timpului, chiar în timpul regimului comunist, la întreceri de frumusețe între orașe, obținînd de cele mai multe ori locul de vîrf. Era prevăzută cu relativ multă verdeață: parcuri, părculețe, spații verzi, case cu grădini de zarzavaturi, de flori, de brăduleți pitici, cu iarbă multă, o ambianță care pare că cheama la un popas, la o împropăștare a plămînilor.

Iată însă că sub regimul odios acest caracter de oraș cu verdeață, cu aer curat, cum era Clujul, nu a mai putut fi păstrat. Au apărut anomalii politice, sociale și economice în viața țării noastre, care au făcut să dispară aspectul frumos, atrăgător al orașului.

Desconsiderarea muncii țaranului, acest artist al cultivării pămîntului la sate, colectivizarea forțată a agriculturii din 1962 a făcut ca oamenii satelor să nu poată supraviețui unor condiții de trai submediocre la țară și s-au orientat spre orașe, încadrîndu-se aici în diferite activități industriale, cu calificări și recalificări.

A fost astfel nevoie de construcții de locuințe, de așa zisele sistematizări ale orașelor și localităților industriale. S-a impus de sus obligația de a se construi „maximum de locuințe pe minimum de suprafețe și cu minimum de cheltuieli”.

În consecință, a trebuit să se desființeze o serie de spații verzi, să se lichideze locuințele cu grădini, să se desființeze unele străzi, să apară blocuri cu locuințe fără confort etc.

Dacă în începutul „sistematizării” pentru cartierul Gheorgheni s-a mai respectat în oarecare măsură o alternanță de construcții cu spații verzi, pentru restul cartierelor, ca exemplu Mărăști, blocurile sînt înghesuie, spațiile verzi, vegetația dintre ele aproape că nu există.

Din Dealul Feleacului Clujul se vede acum ca o pădure de cutii din beton, fără nici o atracție. Pe lîngă str. Cuza Vodă era un părculeț, un spațiu verde atrăgător, cu cîțiva arbuști, cu iarbă verde, cu flori, un mic loc de agrement în centrul orașului. Prin „sistematizare” s-a scos toată această vegetație, suprafața s-a betonat și acum e o simplă platformă din beton, neutilizată decît parțial și numai în anumite perioade ale anului, mai ales cînd apar pepenii.

În fața fabricii „Farmec”, lîngă str. București, exista pînă acum vreo 15 ani un părculeț cu verdeață, cu brăduleți argintii, cu arbuști, cu iarbă, cu bănci, unde omul putea să se odihnească în momentele de repaus. Fabrica „Farmec” a desființat acest parc și a construit pe el un teren de handbal unde se fac întreceri sportive de performanță în

plină atmosferă poluată a zonei cartierului, căci str. București este foarte prăfuită. Ce „plăcere?” Măcar dacă acest „stadion” s-ar curăța și s-ar spăla din cînd în cînd și, în mod obligatoriu, după fiecare joc. De altfel, un asemenea teren sportiv nici nu ar fi justificat în zona în care se află. Este contraindicat sportului civilizat și totodată o sursă suplimentară de prăfuire a atmosferei. De ce nu s-a construit în altă parte, mai curată a orașului? Ne-au luat atunci și gazul de la spălătoria blocului nostru pentru încălzirea cabinelor de la stadion.

Dealtfel, după cîte știu în Consiliul județean au existat oponenți la hotărîrea de a fi „împroprietărită” fabrica „Farmec” cu acest părculeț.

Am discutat acum vreo 10 ani la conducerea „Farmec” cu directorul și cu dl. inginer șef Coroianu, actualul director, aceste aspecte și i-am rugat să ia ceva măsuri de îmbunătățire a microclimatului din zonă, fiind direct interesați. Le-am făcut și unele propuneri în acest sens. Nu s-a făcut nimic, nu s-a luat nici o măsură. Nu am primit adică nici o înțelegere.

Cel mai bine ar fi să se mute stadionul în altă parte a orașului, mai sănătoasă.

Acestea fiind pe scurt problemele, faptul este consumat, efectele „sistematizării” de pînă acum, revenirea la construcțiile degajate, la înlăturarea înghesuiriilor în construcțiile făcute, la ceea ce a fost, nu se mai poate face. S-au cheltuit sume enorme pentru aceasta, cu rost și fără rost.

Tot ce se poate face însă este să se mai planteze copaci, arbuști, spații cu verdeață acolo unde aceasta e posibil, în condițiile de aglomerație existente în cartiere. Se pot, de exemplu, așeza sau completa niște plantații de copaci chiar și în centrul orașului, cum ar fi în Piața Păcii, unde trotuarul este destul de larg. De asemenea pe str. Pata în tot lungul ei. Pe malul Someșului, în oraș, se pot planta, la fel, copaci sau arbuști. În lungul Canalului Morii, lîngă malul apei, se pot planta arbori adecvați spațiului existent. Deasupra Canalului Morii s-ar putea înlădi o rețea de viță sălbatică, plante cățărătoare sau sălcii plectoase, așa cum sînt în Parcul Pavlov pe lîngă fostele locuințe ale protipendadei comuniste.

În zona cartierului Mărăști și Mănăstur, între blocuri, se pot planta arbuști sau copaci înalți, în funcție de spațiile de care se dispune în fiecare loc. Mai sînt desigur încă altele aite locuri și posibilități de „înterbare” în acest oraș.

Oricum există în Cluj, orașul cu cea mai importantă grădini botanică din România, buni și mulți specialiști în domeniul ecologiei, al arhitecturii, al urbanisticii, edili cu experiență care pot hotărî asupra a ce anume și unde să se planteze, cum anume să se mai „înverzească” acest cîntat oraș.

Autoritățile de resort, Primăria și Prefectura din Cluj au cuvînt de spus în această privință.

Ioan FELEA

CRONICĂ POLIȚISTĂ

● În noaptea de 3 spre 4 septembrie a evadat numitul Patucsi Tiberiu Lăviu, condamnat la 4 ani și 4 luni pentru furt calificat din avut personal. Cine deține informații este rugat să se adreseze celui mai apropiat post de poliție.

● Cozma Mihail, controlor trafic la I.T.A. Cluj conducea autoturismul 3-CJ-614 (dinspre cartierul Zorilor înspre Mănăstur. Din cauza vitezei a pierdut controlul volanului izbîndu-se de bordura trotuarului și apoi s-a răsturnat. Ca urmare a leziunilor suferite, conducătorul auto a decedat în drum spre spital.

● Traversînd strada prin loc nemarcat, Suciu Dumătru din Iclod (73 ani) a fost surprins de autoturismul 4-CJ-2144 (conducător Cîrpean Vasile-Mirel). Accidentul s-a soldat cu rănirea gravă a imprudentului pieton.

● Poliția economică a făcut o descindere la depozitul frigorific Baciu, aparținînd Industriei cîrnilor Cluj. Aici a surprins pe numitul Mocanu Simion, zugrav la amintitul depozit (domiciliat în Florești str. Crișan nr. 6) sustrăgînd 57 kg. de carne și preparate din carne. Valoarea: 2780 lei. Făptașul se află în libertate (III)

Rubrică alcătuită de Redu VIDA

Lui Aurel C. i s-a atras atenția de către colegii de muncă să-și corecteze atitudinea, să manifeste calm și înțelegere în relațiile cu soția. El, însă, susținea, mereu: „Nu vreau să mă trăiesc cu ea. S-au adunat atîtea, încît divorțul este inevitabil”. Fără ezitare, s-a adresat judecătoriei care, cu toate încercările depuse pentru împăcare, n-a realizat nimic. Trezînd la dezbateri și verificări de probe, instanța a pronunțat desfacerea căsătoriei din vina lui. C dată cu aceasta, s-a pronunțat și asupra bunurilor agonisite de soți după mai bine de 15 ani de conviețuire.

Apartamentul în care ei au locuit a fost atribuit soției astfel că C.A. a fost obligat să-l părească. Cînd s-a prezentat executorul judecătoresc la fața locului, pentru a pune în drept pe cel căruia legea i-a dat dreptate, C.A. s-a postat în fața ușii și a împiedicat intrarea în locuință. Membrii comisiei, edificați asupra manierei abuzive a lui C.A.,

au întocmit un proces verbal în prezența martorilor asistenți, au consemnat refuzul categoric de a respecta hotărîrea și au trimis dosarul procuraturii care, constatînd exactitatea faptelor, în temeiul art. 271 al. 2 și 3 Cod penal, a dispus trimiterea în ju-

de prima înfățișare, iar cînd vei ajunge la judecavă să prezinți actul de intrare în apartament a reclamantei”. După ce a plecat cu gînduri bune, i-au venit în minte vechile idei: „Cum să predau apartament, nu se poate, e al meu; judecătoria n are drep-

rul i-a pronunțat numele a scos din buzunar procesul verbal și l-a pus pe masa completului: „Am executat hotărîrea, onorați magistrați”.

„De ce n-ai făcut acest lucru de la bun început?” l-a întrebat președintele. „Să vedeți ... am crezut că se poate amîna, că judecătoria poate reveni asupra hotărîrii și-o să-mi dea mie dreptate”. Judecătorul s-a încruntat. „Crezi că o hotărîre judecătorească poate fi modificată după preferințele fiecăruia? Nu, inculpat. Ai nesocotit prevederile art. 271 al. 2 și 3 C. p. După deliberare, în numele legii judecătoria Cluj-Napoca l-a declarat vinovat și pedepsit cu acordare de circumstanțe atenuante la 4.000 lei amendă înainte de a se închide ședința. C.A. a spus: „Aveți dreptate domnilor judecători, legea e lege, unde-i lege nu-i tocmeală.”

Păcat că am înțeles prea tîrziu acest lucru”.

Ion GUERCIOIU

LEGEA E LEGE!

decată a lui C.A. pentru infracțiunea de nerespectare a hotărîrii judecătorești. Cînd a primit citația de la instanță, și-a dat seama că lucrurile se complică. „Ce să fac?” se frămînta el. Cu citația în mînă s-a dus la directorul întreprinderii. „Vezi, Aurele, nu ți-am spus că ai o poziție greșită că trebuie să renunți la încăpăținare?” Și directorul a adăugat: „Să știi că te afli în fața unei primejdii; instanța nu te iartă pentru ce ai făcut și, dacă vrei să beneficiezi, cît de cît, de înțelegere, te sfătuiesc să prelal apartamentul înainte

de prima înfățișare, iar cînd vei ajunge la judecavă să prezinți actul de intrare în apartament a reclamantei”. După ce a plecat cu gînduri bune, i-au venit în minte vechile idei: „Cum să predau apartament, nu se poate, e al meu; judecătoria n are drep-

de prima înfățișare, iar cînd vei ajunge la judecavă să prezinți actul de intrare în apartament a reclamantei”. După ce a plecat cu gînduri bune, i-au venit în minte vechile idei: „Cum să predau apartament, nu se poate, e al meu; judecătoria n are drep-

PUBLICITATE

VINZARI

CUMPARARI

- Vind casă 3 camere, confort, grădină. Strada Gospodarilor 12. Telefon 3-40-42.
- Vind televizor color „Metz”, cărți de medicină, chiuvetă, WC baie. Telefon 4-39-26, str. Muncitorilor nr. 28, ap. 27. (17449)
- Vind teren pentru căbanuțe pe Valea Someșului Rece. Informații Coman Gligor, Someșul Rece nr. 79. (17702)
- Vind pui pekinez, rasă pură. Informații telefon 4-74-94. (17812)
- Vind TV color Philips, 67 cm, diagonală, cu telecomandă. Cumpăr ace pentru mașină de tricatat marca Brother. Oferte telefon 3-78-86. (17809)
- Vind piese de schimb Fiat Ritmo și cumpăr mobilă stil (veche). Telefon 6-37-80 sau 6-48-90. (17801)
- Vind apartament două camere în str. Lacul Roșu nr. 1, ap. 28 (cartierul Mărăști). (17530)
- Vind apartament 4 camere Mănăștur. Telefon 6-64-76. (17817)
- Vind apartament trei camere, Mănăștur, parter. Telefon 6-47-43, după ora 16. (17705)
- Cumpăr urgent mașină de scris. Telefon 4-10-67, între orele 15-19. (17700)
- Cumpăr parabolă cu diametru între 150-210 cm. Telefon 5-55-42. (17778)
- Cumpăr casă 2-5 camere, confort, cu anexă. Telefon 7-23-68. (17798/A)
- Cumpăr două canapele, două dulapuri, două mese, scaune, în stare bună. Telefon 2-85-30. (17815)
- Cumpăr Estradurin fiole 40 sau 80 mg. Telefon 3-61-17. (17729)
- De vânzare TV color, boiler electric, birou furnir. Telefon: 8-96-04. (17946)
- Vind caroserie Dacia 1300, str. Minerilor nr. 49. (17521)
- Vind în rate, Renault 6, Fiat 1300. Stare perfectă. Telefon 3-23-91. (17330)

INCHIRIERI

- Tineri căsătoriți căutam apartament sau casă de închiriat pe termen lung. Telefon 8-82-01. (17806)
- Doi studenți caută apartament mobilat, 2 sau 3 camere, exclus zona Mărăști, Gheorgheni, Zorilor. Informații telefon 1-08-09, zilnic, între orele 18-21. (17641)
- Elevă, clasa a IX-a, muzică, caută cameră sau garsonieră cu pian. Oferte telefon 1-51-22, între orele 18-21. (17785)
- Doi studenți caută garsonieră sau apartament, preferabil cartier Mărăști sau Gheorgheni. Informații telefon 1-54-68. (17637)
- Inchiriem mașină pentru transport. Telefon 6-39-34. (17711)
- Studentă din Grecia, caută apartament la etaj, cu 2-3 camere, în zona centrală, mai ales Plopiilor sau Grădini Mănăștur. Plata în valută. Oferte telefon 1-51-05, orele 17-20. Hașdeu, B 13, camera 50. (17627)
- Caut casă cu curte pentru închiriere pe termen lung. Informații telefon 954/3-39-91. (17629)
- Caut pentru închiriere garsonieră sau apartament zona Zorilor - Grigorescu. Telefon 1-42-61. (17611)
- Caut în chirie apartament cu două camere, cu telefon. Telefon 1-85-94, între orele 16-18. (17614)

- Caut în chirie apartament. Cămin 14, camera 185. Telefon 1-85-54, între orele 17-19. (17610)
- Inchiriez, pe valută, apartament 4 camere, cartier Gheorgheni. Telefon 8-04-79. (17697)
- Caut apartament mare sau casă mare pentru închiriat. Telefon 3-70-62, între orele 18-20. (17696)
- Inchiriez garsonieră la două studente (eleve). Cumpăr dulap haine și frigider. Telefon 1-51-17. (17306)
- Studentă caută garsonieră mobilată. Telefon 4-03-13, între orele 11-22. (17755)
- Ofer apartament cu 2 camere, confort I, cartier Zorilor, str. Jupiter 6, bloc OS 13, ap. 14, doresc apartament 2 camere etaj II, cartier Grigorescu. (17532)
- Primesc în familie o elevă sau o tânără cu servicii, apartament în bloc. Informații telefon 8-62-68, după orele 11. (17622)

SCHIMB LOCUINTA

- Schimb apartament două camere Arad cu similar Cluj. Informații telefon 8-80-72 sau 966/4-11-06. (17334)
- Schimb proprietate 2 camere confort, etaj IV, str. Horca cu similar, etaj inferior, numai zonă centrală. Telefon 3-91-31. (17158)
- Schimb locuință ICRAL, 2 camere, confort I din București cu asemănător din Cluj, cu prioritate, cartierul Grigorescu. Telefon 6-58-91. (17491)
- Schimb apartament proprietate 2 camere Zorilor cu similar central. Telefon 2-15-79. (1772)
- Schimb 4 camere ICRAL în Mărăști cu similar în Zorilor. Informații telefon 1-39-50, orele 18-21. (17734)
- Schimb apartament două camere cu garsonieră. Telefon 951/4-99-65. (137)
- Schimb garsonieră confort I, proprietate de stat din București, str. Republicii 154, cu similar în Cluj-Napoca. Telefon 6-02-79. (17417)
- Schimb apartament 2 camere ICRAL, zona Pata, cu similar în Grigorescu. Telefon 5-45-63, după ora 19. (17579)
- Schimb apartament 2 camere, Oradea cu similar în Cluj-Napoca. Informații telefon 5-31-18. (17782)
- Schimb garsonieră proprietate stat, Gheorgheni, cu apartament. Telefon 4-91-81. (17723)

PIERDERI

- Mateiaș Gligor am pierdut contractul de închiriere. Il declar nul. (139)
- Spitalul clinic de adulți anunță pierderea certificatelor medicale cu seria MM 1983 nr. 5597883 și 5597884. Le declarăm nule. (1274)

DECESE

COMEMORARI

- Sintem alături de colega noastră Ani Mogoș în marea durere pricinuită de moartea tatălui drag. Sincere condoleanțe familiei. Colegii de la contabilitate I.T.A. (17964)
- Cu inimile zdrobite de durere anunțăm încetarea din viață a scumpului noastre mame, SANAFIA GACIU din comuna Borșa, județul Cluj. Bunătatea și dragostea cu care ne-a înconjurat, precum și staturile bune pe care ni le-a dat n-o să le uităm niciodată. Să-i fie țărina ușoară. Fiii și fiicele cu familiile lor. Înmemoria va avea loc în data de 8 septembrie 1990, ora 14, la cimitirul Mănăștur. (17956)

- Cu sufletele zdrobite de durere anunțăm încetarea din viață a scumpului nostru soț, tată, bunic, socru, vecin JANOS LAKATOS, instalator în vîrstă de 68 ani. Înmemoria va avea loc sîmbătă 8 septembrie 1990, ora 15 în cimitirul Central. Familia în vecl nemîngiată. (17855)

- Colegele de la Ginecologie II sint alături de tine dragă Ileana în greaua încercare prin care treci. (17851)

- Anunțăm cu durere încetarea din viață a scumpului noastre dr. CORINA CIUPE, născută Vărgolici. Înmemoria va avea loc sîmbătă, 8 septembrie 1990, ora 12 la cimitirul Central. Familia îndurerată. (17830/A)

- Cu nemărginită durere anunțăm încetarea fulgerătoare din viață la 5 septembrie 1990 a scumpului noastre soții, mame, bunici, soacră, surori și cumnate ANA GOGA, născută Tîlcă în vîrstă de 67 ani. Înmemoria va avea loc în data de 8 septembrie 1990, ora 15 din capela nouă a cimitirului Mănăștur. Blîndețea și bunătatea sufletului ei vor rămîne veșnic în inimile noastre. Familia în vecl nemîngiată. (17737)

- Veșnic îndurerată de moartea fulgerătoare a celei ce a fost un suflet curat MIA AȘCHILEAN. Înmemoria va avea loc în comuna Dăbica, județul Cluj, la ora 12, sîmbătă 8 septembrie. Familia Așchilean și Dascăl. (17736)

- Cu adîncă durere anunțăm încetarea din viață a iubitului nostru tată, socru și bunic VASILE BONDA, în vîrstă de 78 ani. Înmemoria va avea loc în ziua de 8 septembrie 1990, ora 13, în satul Hășdate. În vecl nemîngiați copiii cu familiile. (17819)

- Cu inimile zdrobite de durere aducem la cunoștința rudeniilor și tuturor cunoștințelor că iubitul nostru soț, tată, socru și bunic VASILE MOLDOVAN, fost grefer la Tribunalul Județean și antrenor de gimnastică, a încetat din viață în ziua de 4 septembrie 1990, în vîrstă de 80 de ani. În amintire va avea loc o slujbă la capela Cimitirului central sîmbătă, 8 septembrie, orele 13. Familia îndoliată. (17825)

- Cu mare durere în suflet ne despărțim azi de cel care a fost cel mai drag fiu și frate GHEORGHE GIURGIU din Succag. Mama și fratele Petru cu soția Nastasia. (17841)

- Regretăm profund dispariția celui care a fost unchiul GHEORGHE GIURGIU. Nepoții Petru cu soția Mărioara, și Mărioara cu soțul Vasile. (17841/A)

- Regretăm profund dispariția fulgerătoare a cuscului nostru GHEORGHE GIURGIU. Împărțăm și durerea familiei cuscru Adrian Sabău cu familia și Sabău Ioan cu familia, Dorina Hess cu familia. (17942)

- Lacrimi și flori veghează tristul mormînt al scumpului noastre soții și mame MARIA GOCAN, acum la 10 ani de la despărțire, îpsindu-ne pe toată viața de dragostea și bunătatea ei nemărginită. Comemorarea va avea loc duminică, 9 septembrie la cimitirul Central, orele 13. Familia. (17731)

- Cu profund regret ne despărțim de iubitul nostru cumnat și unchi VASILE PUȘCAȘ, din Popești. Intreaga noastră compasiune familiei îndoliate. Familia Crețu din Coruș. (17730)

- Sintem alături de sora noastră Anicuța Curt în aceste momente grele pricinuito de pierderea soțului drag. Frații Lungu. (17222/B)

- Sintem alături de cumnata noastră Anicuța Curt în marea durere pricinuită de pierderea soțului drag. Cecilia Crișan cu familia. (17722/A)

- Cu adîncă durere anunțăm încetarea din viață a scumpului nostru soț, tată, bunic și socru VASILE PUȘCAȘ, din sat Popești. Înmemoria va avea loc în data de 8 septembrie 1990, ora 13, în satul Popești. Familia. (17720)

- Cu durere în suflet anunțăm încetarea din viață, într-un tragic accident, a iubitului nostru fiu, soț, tată, socru și bunic, pit. adj. ONIȘOR CURT, de 51 de ani, din Vultureni. Înmemoria va avea loc sîmbătă, 8 septembrie, ora 12, la capela nouă a cimitirului din Mănăștur. Familia îndurerată. (17722)

- Nemărginită e durerea noastră la despărțirea de fostul nostru coleg MIHAI NEAGUI. Teatrul Național îi depune piosul omagiu și sincere condoleanțe familiei îndoliate. (17716)

- Regretăm profund trecerea în neființă a colegului nostru MIHAI NEAGUI. Colegii de la Opera Română sint alături de familia îndurerată. (17716)

- Sintem alături de colega noastră Lola Petru în marea durere pricinuită de pierderea tatălui drag. Sincere condoleanțe familiei. Colectivul serviciului Verificarea veniturilor. (17715)

- Cu alese sentimente de compasiune ne alăturăm durerii colegului nostru Marian Așchilean, cauzată de pierderea prematură a soției dragi. Intregii familii greu încercată sincere condoleanțe. Colectivul restaurantului „Cazino”. (17714)

- Cu adîncă durere în suflet anunțăm încetarea din viață a scumpului nostru soț, tată, socru și bunic IOAN STEVAR, în vîrstă de 75 ani. Înmemoria va avea loc în cimitirul Mănăștur, din capela nouă, în 8 septembrie 1990, ora 13. Familia îndoliată. (17945)

- Sincere condoleanțe colegilor dr. Felicia și Constantin Iencica la pierderea suferită. Colectivul dispensarului medical uman Ciojna. (17713)

- Sintem alături de colegii noștri Pușkaș Ștefan și Elisabeta în aceste momente grele ale pierderii tatălui, respectiv socrului drag. Colegii din Centrala Grup 4 instalații. (17712)

- Mulțumim tuturor celor care prin prezențe, flori, telegrame și cuvinte de mîngiere au fost alături de noi în cumplita durere prin trecerea în neființă a scumpului noastre soții, mame, fiice și surori LIANA DĂDALAU, Familia. (17638)

- Sintem alături de colega noastră Rodica Mladin în momentele grele prin care trece la despărțirea de mama sa. Condoleanțe familiei. Colegii de la Serviciul tehnic. (17640)

- A trecut un an de lacrimi și durere de cînd ne-a părăsit pentru totdeauna iubitul nostru fiu RĂZVAN PAUL ANCA în vîrstă de 16 ani. Chipul tău drag va rămîne veșnic în inimile noastre, iar mormîntul tău va fi veșnic acoperit cu lacrimi și flori. Nu te vom uita niciodată. Slujba de pomenire, sîmbătă, 8 septembrie 1990, la mormînt, în cimitirul Mănăștur, ora 13. Ica și Dan. (17693)

- S-au împlinit 3 ani de la moartea fratelui geamăn, dr. EMIL GHERMAN, medic șef a Clinicii de ortopedie. Nu o să-l uităm niciodată. Dr. Grigore Gherman și copiii. (16592)

- Un duios omagiu, nestearsă amintire, respect și prețuire sufletului distins al dragului nostru ȘTEFAN VODĂ la 5 ani de la dureroasa despărțire. Familia. (16639)

- Veșnic vie va rămîne amintirea celui ce a trecut în eternitate în urmă cu 6 luni MELLAS ANDREI, col. în retragere. Familia îndoliată. (17321)

- Mereu prezent în inima mea aduc un pios omagiu scumpului meu soț, dr. EMIL GHERMAN la împlinirea a 3 ani de la trecerea în eternitate. (17429)

- Cu aceeași adîncă durere amintesc rudelor, prietenilor și cunoștințelor că în ziua de 11 septembrie se împlinesc 10 ani de cînd inima bunului meu soț dr. EUGEN COSMA a încetat să mai bată. Pios omagiu. Soția. (17424)

- Mulțumesc din inimă celor care prin prezență ori prin exprimarea compasiunii au fost alături de mine cu prețiosul dispartiel, neuitatului meu soț BITAY NICOLAE. Îndurerată soție. (17581/A)

- Ploasă comemorare iubitului nostru ROMULUS BOIAN, sîmbătă, 8 septembrie, ora 17, la Catedrala ortodoxă. Familia. (17747)

- Ne-am obișnuit să zîmbim la fiecare început de septembrie. Ne-am obișnuit să ridem și să suflăm luminări. Ți-aș spune „La mulți ani” dragul și bunul meu soț, dar nu pot de lacrimi și durere. Și-ngenunchez, atunci, tăcută, cu-n braț de flori lângă suflet și-ți spun doar somn ușor, suflet prea blînd. În vecl nemîngiată, a ta soție, Ani. (17632)

- Acum, la trecerea a 5 ani de la dureroasa despărțire de dragul nostru soț, tată, socru și bunic, îl aducem o clipă în memoria celor care l-au cunoscut și prețuit pe IOSIF JAKOB HAGEM. Pentru bunătatea și dragostea cu care ne-a înconjurat îl păstrăm o clipă de reculegere. Familia. (16999)

- Sincere condoleanțe colegului nostru Gheorghe Giurgiu și toată compasiunea în greaua încercare pricinuită de pierderea tatălui drag. Colectivul Uzinei Mecanice și Filiala ICPUPS Cluj. Napoca. (17784)

- Nu te vom uita niciodată bunică dragă. Geta, Florina, Celine, Iulian, Radu și Ioana. (17781/A)

- Sintem alături de Conțiu Dochița și Nebu în marea durere pricinuită de pierderea soțului și tatălui drag. Sincere condoleanțe familiei. Familia Olaru Vasile, Mircea, Doina și Sălăgean Felicia. (17709)

- Sintem alături de colegul nostru Pușkaș Ștefan în marea durere pricinuită de pierderea tatălui drag. Colegii din Șantierul 401 Instalații T.C.C. (17813)

- Regretăm profund dispariția cumnatului și unchiului nostru IOSIF CONȚIU și transmitem sincere condoleanțe familiei. Olaru Mihai, Oprîș, Vesa cu familiile. (17810/A)

- Îndoliat omagiu la plecarea în eternitate a cumnatului și unchiului nostru IOSIF CONȚIU. Sincere condoleanțe familiei. Olaru Francisc și Roml cu familiile. (17810/B)

- Îndoliat omagiu la plecarea în eternitate a dragului nostru unchi IOSIF CONȚIU. Sincere condoleanțe familiei. Chiș Mărioara cu familia. (17810/C)

- Sintem alături de colegul nostru Sukösd Karoly în aceste momente de grea încercare prin care trece la pierderea tatălui drag și transmitem sincere condoleanțe. Colegii de serviciu de la Secția mecano-energetică „Armătura” Cluj. (17802)

- Pios omagiu iubitului nostru soț și tată SIMION OLPRETEAN la împlinirea a 3 ani de la deces. Familia. (17797)

- Familia dr. Dejica îndurerată de moartea fulgerătoare a lui OVIDIU, prieten drag, se alătură cu tot sufletul durerii soției, Mia Cotirlă. (17792)

- Cu inima zdrobită de durere și sufletul nemîngiat anunț încetarea fulgerătoare din viață, după o scurtă dar grea suferință, a iubitului meu soț RUS ALEXANDRU, în vîrstă de 71 ani. Înmemoria va avea loc duminică 9 septembrie 1990, din str. Traian Vuia nr. 108, ora 13. Soția Maria. (17792)

- Cu inimile cernite de durere ne despărțim de iubitul nostru tată și bunic RUS ALEXANDRU. Amintirea sa va rămîne veșnică ca o flacără vie în inimile noastre, iar sufletul său bun și curat va dăinui prin noi. Copiii: Ana și Sandu, cu familiile.

- La împlinirea de 20 de ani de la absolvire, foștii elevi ai clasei a XII-a a Liceului nr. 10 Cluj, promoția 1969-70 aduc un pios omagiu memoriei celei care a fost prof. diriginte MARIA MARGARITESCU. (17582)

- Mulțumim tuturor celor care prin prezență, flori, au participat la marea noastră durere pricinuită de pierderea celei care a fost REISINGER ETELCA. Familia îndurerată. (17750/A)

- Cu aceeași durere în suflet aducem un pios omagiu la împlinirea a 6 săptămîni de la trecerea spre cele veșnice a bunel noastre mame, soacre, bunici și străbunici ROZALIA FEURDEAN, născută Naș. Comemorarea duminică, 9 septembrie 1990 la biserica ortodoxă din Someșeni, ora 12. Copiii cu familiile. (17609)

- Cu aceeași durere amintim tuturor cunoștințelor împlinirea a 5 ani de la dispariția părinților și bunicii lor GEORGETTA și TEODOR DRĂGHICI. Comemorarea la Catedrala ortodoxă, 8 septembrie, orele 17. Familia. (17799)

